

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

V. Ciura

**Trăiască 23 August,
ziua eliberării patriei noastre
de sub jugul fascist!**

Dans estonian

UN ROMAN DESPRE REALITĂȚILE NOASTRE

Drumul de luptă și muncă al poporului nostru, ilustrat de atâtea strălucite succese, a făcut ca istoria țării noastre din ultimii ani să stârnească un viu interes în întreaga lume. Manifestările de simpatie arătate cu diferite prilejuri nu ne pot desigur decât bucura, și cu atât mai mult ne bucură atenția plină de căldură, prietenia deosebită cu care urmărește viața nouă din țara noastră oamenii sovietici.

Prețuirea realizărilor noastre în economie, știință și cultură a răsunit — nu o dată — în coloanele presei sovietice, în declarațiile oamenilor de știință, litere și artă din Uniunea Sovietică. Nu e de mirare dar că literatura sovietică n-a trecut nici ea nepăsătoare pe lângă „tematica românească”, căreia a început să-i acorde în ultimii ani o atenție crescândă. Nu ne referim numai la numeroasele reportaje închinare țării noastre de ziariști și scriitori, printre care se situează la loc de frunte cel al lui Boris Polevoi: „România după 15 ani”. Ci ne gândim mai cu seamă la cărțile scriitorilor sovietici care și iau subiectul și eroii din realitățile noastre românești. Am putea astfel cita, referindu-ne numai la lucrări apărute în ultimii ani, culegera de nuvele *Pe sub stelele Balcanilor* de M. Ceabanișki, romanul *Soldaii* de M. Alexeev, romanul *Mărișor* de Griaznov, poeziile lui Lev Oșanin etc.

Aceste creații literare sînt extrem de interesante pentru noi căci ne aduc imaginea vieții pe care o cunoaștem îndeaproape și o trăim zilnic văzută din afară, de oameni care nu sînt nici părtași și nici făturitori direcți ai ei, dar care au crescut la școala literaturii sovietice cu o experiență atât de bogată în oglindirea unor procese similare de transformare a oamenilor, de schimbare a societății și istoriei.

Nu de mult „tema românească” și-a găsit o nouă ilustrare în literatura sovietică. E vorba

de cartea scriitorului Anatolii Moldovanov: *Povestire despre România*.

Scriitorul sovietic, care a avut prilejul să trăiască o bucată de timp la Constanța, să cunoască și să îndrăgească pe harnicii ei locuitori, și-a închinat cartea — după propria măturisire — „bătrînelui oraș al lui Ovidiu” și muncitorilor de pe șantierul naval din localitate. Citind nuvela îți dai imediat seama de dragostea pe care Anatolii Moldovanov o poartă frumosului nostru port. Scriitorul simte și știe să descrie poezia lui deosebită, atât de particulară. El simte frumusețea răsăriturilor și apusurilor de soare pe mare, melancolia toamnei ruginii și zimbetul ademenitor al primăverii, farmecul priveliștii de pe faleză și pitorescul străzilor întorto-chiate și înguste, dar mai ales simte și iubește frumusețea noului peisaj constănțean animat de munca oamenilor, de vuietul macaralelor, de sirenele vapoarelor, de forfota portului. Și dacă cu aproape două milenii în urmă poetul roman se plinsese de barbaria meleagurilor, pe care îi fusese hărăzit să-și petreacă ultima parte a vieții, de neospitalitatea oamenilor și a climatului noul oraș al lui Ovidiu zugrăvit de scriitorul sovietic e

plin de soare, de lumină, de voce bună și prietenie. Deși, inspirindu-se din viața oamenilor muncii din Constanța, Anatolii Moldovanov nu a greșit totuși de fel cînd i-a pus titlul *Povestire despre România*. Căci întâmplările descrise sînt caracteristice nu numai pentru Constanța și pentru muncitorii de la șantierul naval de acolo, ci sînt tipice și semnificative pentru întreaga noastră țară. Dat fiind că asemenea muncitorilor constănțeni, își iubesc Patria și luptă pentru ridicarea și întărirea ei, pentru înflorirea ei, toți muncitorii din țara noastră. La fel cu eroii zugrăviți de Moldovanov și mulți alți oameni din țara noastră se dezvoltă, cresc, merg pe un drum nou de viață. Scriitorul sovietic a pus în centrul acțiunii nuvelei sale lupta colectivului de muncitori de la șantierul naval pentru reconstrucția acestuia și transformarea lui în cel mai puternic și modern șantier naval din țară. El a arătat cum crește și se ridică din mijlocul muncitorilor oameni talentați, inovatori ca Bannu, Gheorghiu, Mia Oboru și alții. Un succes neîndoiebnic al cărții îl constituie zugrăvirea figurilor de comuniști ca Voinescu, directorul șantierului și Mitrea Marinaru, secretarul organizației de bază. Scriitorul ni i-a arătat mereu în acțiune, în mijlocul oamenilor, participînd la viața și munca lor. Un ajutor prețios găsește muncitorii în sfaturile și pilda inginerului sovietic Iuri Ustinovici Șabrin.

Autorul a urmărit mai ales transformarea oamenilor, creșterea și dezvoltarea lor, odată cu schimbarea vieții. Din rîndurile muncitorilor se ridică primele cadre de ingineri. Panait și Ciobanu, muncitorii Mia Oboru și Lița pleacă în U.R.S.S. la cursuri de calificare superioară. Și, în fața elanului, a entuziasmului acestui tîner domnic de a munci, de a înălța un șantier naval cum n-a mai cunoscut țara noastră se topește și neîncrederea, scepticismul inginerului șef Nicu Dumitriu. Acest om în vîrstă, înrît de viața de altădată, dar profund cîntî în adîncul sufletului lui, după unele oscilații, se alătură cu sinceritate constructorilor șantierului, în fond constructorilor Romîniei de astăzi, ai Romîniei noi, socialiste.

Nu de mult, Anatolii Moldovanov a anunțat că lucrează la un nou roman închinat țării noastre. Așteptăm cu nerăbdare apariția lui, pe care o dorim cât mai apropiată.

Tatiana Nicolescu

VEAC NOU
ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL
A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București,
Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:
pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei
pe un an 40 lei.

Viorel Cosma

Premieră la Constanța

Opereta „Salcîmul alb”

de I. Dunaevski

Tîndrul teatru liric din Constanța a comemorat împlinirea a 5 ani de la moartea compozitorului Isaac Dunaevski prin reprezentarea — în premieră pe țară — a ultimei sale opere: „Salcîmul alb” (libretul de Vl. Mass și M. Cervinski, traducere și adaptare de Eugen Mirea). În plină stagiune estivală, colectivul artistic de pe malul mării cucerește cu spumoasa muzică a unuia din cei mai reprezentativi compozitori de operetă sovietici, aplauzele bine-meritate ale oamenilor muncii veneți la odihnă.

Spectacolul secției de operă și operetă a Teatrului de Stat din Constanța ne transportă în mediul pescuitorilor de balene din Odesa, în viața plină de peripeții, dar și de poezie, a marinarilor sovietici. „Salcîmul alb” trăiește fără îndoială datorită muzicii inspirate a lui Dunaevski, acest neîntrecut maestru al genului. Pagini ca duetul Larissa-Iașa, Tania-Konstantin, cîntecul prieteniei, cîntecul Odesei, cîntecul salcîmului cu greu se vor uita, ele amintindu-ne de minunatele melodii din „Vînt de libertate” sau din filmele „Cercul”, „Băieții veseli”, „Portarul”, „Cazacii din Cuban”. Subiectul ne poartă pe puntea vaselor pescărești, unde o tînră telegrafistă (Tania) cucerește inima unui ofițer de marină (Kuprianov), unde un carnaval aduce veselie și optimism, ca după o croazieră tinerii îndrăgostiți, reveniți pe uscat, să-și împlinească visurile de iubire plămădite în nopțile cu lună sub unduirea molcomă a valurilor.

Inițiativa teatrului constănțean de a prezenta publicului românesc ope-

reta lui Dunaevski merită toate elogiile, cu atât mai mult cu cît ansamblul liric abia a împlinit trei ani de existență și mai întîmpină încă multe dificultăți de montare, distribuție etc. Spectacolul pus în scenă de Ion Dragan are prospețime, tinerețe, nerv. Dirijorul Constantin Daminescu a însușit orchestrei și corului (maestru Boris Cobaslian) o vervă specifică ritmului trepidant al muzicii lui Dunaevski. Scenografia lui Nicolae Lebas, expresivă. Din numeroasa distribuție am reținut în special pe tînră Aida Abagieff (o soprană cu frumoasă impostafie vocală, sensibilă, foarte scenică), Nicolae Luca (vechi cîntăreț de operă care se dovedește excelent și în rolurile bufe de operetă), Constantin Gușu (un tînră comic de mare viitor, care trebuie să lucreze mai mult în domeniul perfecționării cîntului unde apare prea aspru), Lulu Simionescu (un actor cu multiple calități în rolurile de compoziție), Lucica Georgescu (o sprintenă și spirituală duenă), Lucica Pirvulescu și Mircea Psatta. Bună vocal Egged Yoly (deși socotim că a fost greșit distribuită într-un rol care nu se potrivește temperamentului prea liric al sopranei), sobru Elizeu Simulescu, agreabili Emil Sasu, Dimitrie Bitang și Anastasia Hudeșteanu.

„Salcîmul alb” îmbogățește repertoriul teatrului liric din Constanța cu o lucrare tipică regiunii, iar primirea caldă a publicului local, precum și a vilegiaturiiștilor, dovedește prețuirea acordată acestui ansamblu în plină ascensiune.

- În sălile Muzeului de artă contemporană din Paris a fost deschisă, timp de aproape două luni, o expoziție de artă plastică rusă și sovietică. Cu acest prilej au fost expuse 60 de lucrări create înainte de revoluție și 110 lucrări de pictură și grafică sovietică. Publicul francez a putut astfel cunoaște opera lui Repin, Perov, Levitan ș.a. De un deosebit interes s-au bucurat lucrările maeștrilor sovietici Grekov, Serov, Delneka, Korin, Nisski. În presa franceză au apărut cronici elogioase, Ziarul „Combat”, de pildă, a publicat un articol intitulat „Bine ați venit, pictori sovietici”. De asemenea, „Les Lettres françaises”, „Figaro”, „Libération”, „L'Humanité” ș.a. au subliniat vitalitatea școlii sovietice de pictură.

- Editura „Enciclopedia sovietică” a publicat un indicator alfabetic pentru Marea Enciclopedie Sovietică, recent terminată, și care în cele 51 de volume ale ei cuprinde 96.000 de articole. Indicatorul cuprinde 700.000 de referiri la volume și pagini din marea lucrare. Prin apariția acestui indicator în două volume a fost desăvîrșită publicarea ediției fundamentale a Marii Enciclopedii Sovietice.

- Cu prilejul împlinirii a 70 de ani și pentru merite deosebite în dezvoltarea creației muzicale sovietice, artistul poporului al U.R.S.S. A. V. Svesnikov, directorul Conservatorului de stat din Moscova „P. I. Ceikovski”, a fost distins cu Ordinul „Lenin”.

- Editura „Iskusstvo” a publicat pînă acum prima serie din colecția „Biblioteca dramaturgului”. Aceasta se compune din cîte un volum (și uneori două) de Opere alese ale celor mai de seamă dramaturgi. Pînă acum au apărut lucrări de A. Pisemski, Byron, Maeterlinck ș.a. În scurtă vreme cititorii vor primi piese de Jules Renard, Lion Feuchtwanger, Ben Johnson, Mari-vaux etc.

Glorioasa aniversare

Se implinesc 16 ani de la eliberarea României de sub jugul fascist. Deschizători ai unei epoci luminoase, cum n-a mai cunoscut poporul nostru, acești 16 ani au fost ani de luptă și de muncă încordată, de adânci transformări revoluționare și de istorice victorii pe drumul construirii socialismului.

Măreția epocii pe care o trăim și meritul istoric al partidului nostru în făurirea vieții noi, ne apar într-o lumină și mai vie dacă ne amintim de traul greu al oamenilor muncii din țara noastră sub regimul burghezo-moșteresc, de stagnarea și ruina economică a României din acel timp și de lupta consecventă a Partidului Comunist Român pentru interesele naționale vitale ale poporului nostru.

De o însemnătate hotărâtoare pentru lupta poporului nostru și a celorlalte popoare asuprite de hitleriști a fost existența Uniunii Sovietice. În gigantică încestare a războiului, Uniunea Sovietică, purtând cu un eroism fără seamăn greul luptei pentru nimicirea fascismului german, s-a dovedit forța de bază a coaliției antihitleriste, care a salvat civilizația umană de ormeida fascistă.

În condițiile favorabile create de ofensiva victorioasă a Armatei Sovietice, sub presiunea căreia perspectiva prăbușirii fascismului devenea iminentă, cadrele de bază ale Partidului Comunist Român din închisori și jăgăre împreună cu cadrele devotate din afară, sub conducerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, au elaborat în august 1943 planul politic-militar de pregătire și organizare a insurecției armate.

Paralel cu organizarea, înarmarea și instruirea formațiilor de luptă patriotice și organizarea Comandamentului formațiilor de luptă patriotice, acțiune intensificată în special după înlăturarea elcili trădătoare din conducerea partidului și, după realizarea Frontului Unle Muncitoresc, s-a dezvoltat activitatea grupelor de partizani, iar prin comuniștii din armată și prin patrioții grupați în jurul lor, a luat o mare amploare munca de lămurire în rândurile soldaților și ofițerilor, în sufletele cărora s-au sădit treptat puternice simțăminte antihitleriste. Semnificative pentru starea de spirit antihitlerist a maselor ostășești au fost lipsa de combativitate a soldaților români pe frontul antisovietic numărul mare de militari care s-au predat Armatei Sovietice, precum și dezvoltarea mișcării antifasciste în lagărele de prizonieri și marea număr de voluntari români înscrși în diviziile create pe teritoriul Uniunii Sovietice.

Vigoarea cu care s-a desfășurat insurecția și succesul ei s-au datorat faptului că ea a fost condusă și îndrumată direct de către Partidul Comunist. În conformitate cu planul elaborat de partid, insurecția armată a început la 23 August 1944 prin arestarea guvernului fascist antonescian. În noaptea aceleiași zile și în zilele următoare au fost ocupate principalele instituții și obiective militare deținute de hitleriști, s-a trecut la curățirea Capitalei de trupele hitleriste.

Aproape concomitent cu acțiunea militară din Capitală a început lupta armată și în alte regiuni ale țării, îndeosebi pe Valea Prahovei, la Brașov, în porțile dunărene — Giurgiu, Zimnicea, Turnu Măgurele, precum și în Dobrogea.

Formațiunile patriotice cărora li s-au alăturat masele de muncitori și țărani, armata română care la chemarea partidului și exprimând voința și hotărârea de luptă a poporului a întors armele împotriva ocupanților hitleriști, au creat acea forță revoluționară ce a dat un larg caracter popular insurecției armate, asigurându-i condițiile de izbândă.

La 30 august, întâmpinate ca pretutindeni în țara noastră cu entuziasm și nemărginită bucurie, au intrat în București unitățile Armatei Sovietice. Oamenii muncii i-au primit pe glorioșii ostași sovietici cu steaguri și flori, văzând în ei pe prietenii și eliberatorii lor.

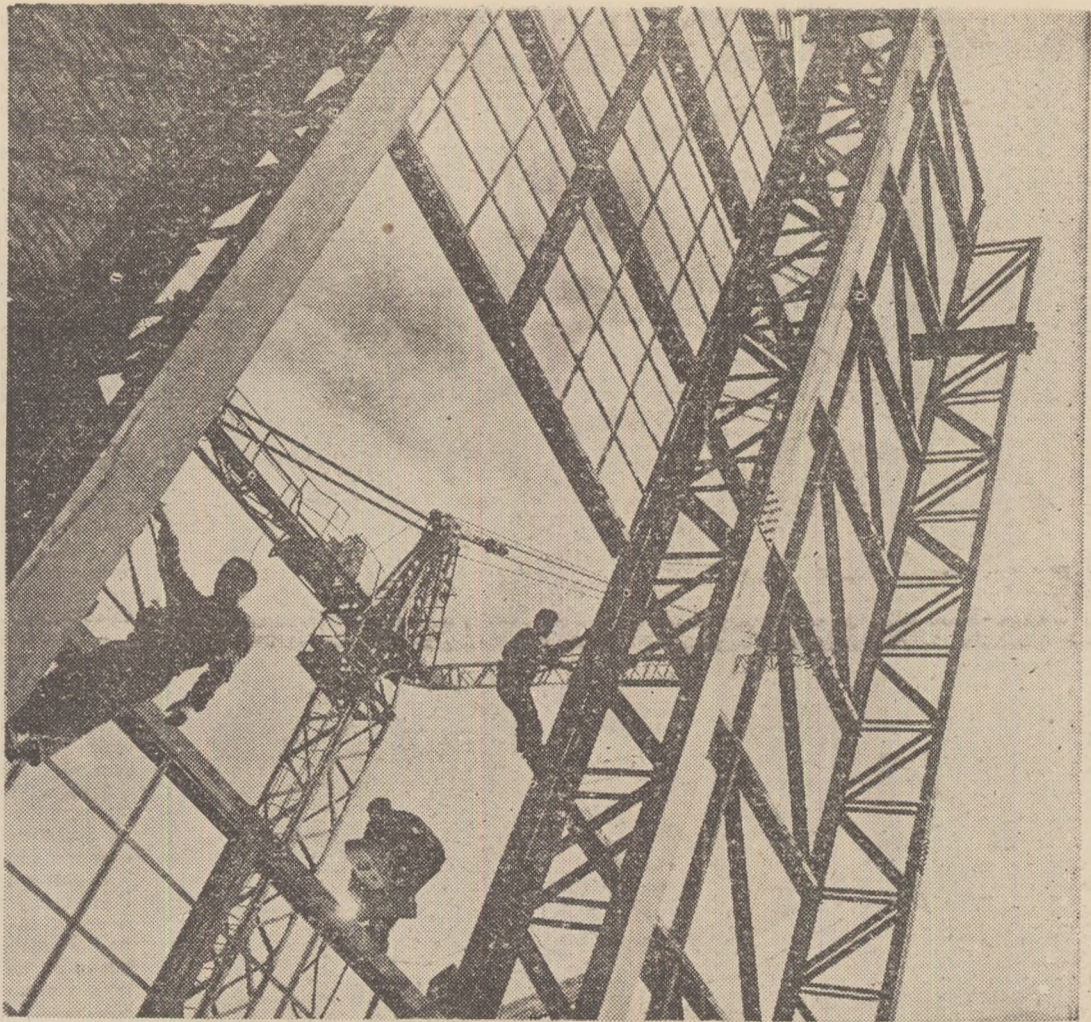
Insurecția armată victorioasă și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste au marcat începutul participării României la războiul just, antihitlerist.

Începând din septembrie 1944, trupele române, încadrate din punct de vedere operativ în Frontul II Ucrainean, îndeplinind sarcini operative și tactice elaborate cu înaltă măiestrie de Comandamentul sovietic, au luat parte la marea ofensivă pentru eliberarea nordului Transilvaniei. Mii de voluntari muncitori, țărani muncitori, intelectuali — comuniști, uteciști și fără de partid — s-au înrolat în armată pentru a lupta cu arma în mână contra fascistilor. La 25 octombrie 1944, cu un sentiment de adâncă bucurie întregul popor și forțele sale armate au aflat vestea că odată cu eliberarea orașelor Carei și Satu Mare s-a desăvârșit opera de eliberare a întregului teritoriu al țării. „Singele vărsat de vitejii ostași sovietici și români pentru eliberarea pământului patriei noastre — a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — a peccat lupt pe vecl frăția de arme sovieto-română, expresia prieteniei și alianței de nezdruclinat dintre poporul român și poporul sovietic”.

În perioada insurecției armate și a războiului antihitlerist, a început procesul de făurire a Armatei Populare — scut al intereselor poporului, al independenței și suveranității țării. Buna pregătire militară și politică a ostașilor noștri, strânsa colaborare dintre țările participante la Tratatul de la Varșovia, sint o garanție că patria noastră puternică, înfloritoare, iubitoare de pace, este bine apărată împotriva oricăror uneltiri ale forțelor imperialiste și poate desăvârși în liniște marea operă de construcție socialistă.

Aniversând 16 ani de la eliberarea României de sub jugul fascist, poporul nostru, încrezător în forțele sale își strânge și mai mult rîndurile în jurul Partidului Muncitoresc Român, pe care îl urmează cu dragoste și încredere nefermărită spre culmile însoțite ale socialismului și comunismului.

General-maior Oprea Ion

Construcții... Intreaga țară e un uriaș șantier.

Simfonie cu 18 milioane de interpreți

„Planul vostru de perspectivă, cifrele planului de 6 ani sint o simfonie — spunea tovarășul N. S. Hrușciiov în cuvintarea de salut la Congresul al III-lea al partidului nostru. În cadrul orchestrei socialiste comune, a luptei pentru construirea socialismului, poporul român ia în țara sa o notă atit de înaltă, încit ea este la unison cu puternica orchestră simfonică a țărilor socialiste, în lupta lor pentru construirea socialismului, pentru victoria comunismului”.

Acordurile ample, armonioase și ritmice ale acestei simfonii au început să răsună cu putere în toate colțurile patriei noastre. Hotărârile istorice ale Congresului partidului prind viață zi de zi, prin eforturile larg desfășurate ale oamenilor muncii.

Poporul român ia în țara sa o notă înaltă...

În 1960, țara noastră realizează în numai 11 săptămîni întreaga producție industrială din 1938. În 1960, producția calculată pe locuitor la energie electrică va fi de aproape 6 ori mai mare decit în 1938; la fontă de peste 6 ori, la oțel de peste 5 ori, la laminate și țevi de aproape 4 ori, la ciment de peste 5 ori, la țesături de aproape 2 ori, la zahăr de aproape 3 ori, la ulei de 5,5 ori. În agricultură, sarcina trasată de Congresul al II-lea al partidului, de a se asigura preponderența sectorului socialist ca suprafață și ca producție-marfă, a fost îndeplinită încă la sfîrșitul anului 1959.

În anii 1956-1959, au fost construite 101 întreprinderi noi, 93 de secții noi, iar 294 de întreprinderi au fost reutilitate și dezvoltate. Rezultatele obținute în toate ramurile economiei au determinat sporirea venitului național, care în 1960 va fi de aproximativ 2,7 ori mai mare decit în 1938 și de 1,4 ori față de 1955. Salariul real a crescut în 1959 cu 33 la sută față de 1955, îndeplinindu-se cu un an mai devreme sarcina trasată de Congresul al II-lea al partidului.

Poporul român ia în țara sa o notă din ce în ce mai înaltă...

Obiectivul principal al planului economic pe anii 1960-1965 este dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului, încheierea procesului de făurire a relațiilor de producție socialiste în întreaga economie, în vederea desăvîrșirii construcției socialismului.

E un adevăr recunoscut că zilele noastre au dat limbajului cifrelor frumusețea poemelor. Să le ascultăm.

Directivile Congresului prevăd creșterea producției industriale în 1965 de aproximativ 2,1 ori față de 1959. Nivelul de dezvoltare la care va ajunge industria noastră poate fi ilustrat prin faptul că producția ei din 1965 va reprezenta trei-pătrimi din producția totală obținută în cursul primului cincinal. În industria republicană vor intra în funcțiune peste 180 de întreprinderi noi și aproape 300 de secții noi, vor fi lărgite și reutilitate aproape 400 de întreprinderi din toate ramurile industriei, la ocașta adăugîndu-se întreprinderile ce se vor construi

în industria locală. În 1965, țara noastră va produce 18,5 miliarde kWh. energie electrică și 3,3 milioane tone de oțel. La Galați, începe construcția unui mare centru siderurgic care va produce, singur, în 1970, 4 milioane de tone oțel pe an. Agricultură va dispune de un număr de circa 100.000 de tractoare fizice. Pînă în anul 1965, trebuie să ajungem ca, în condiții climatice normale să producem anual 14-16 milioane tone de cereale. Salariul real va crește cu 40-45 la sută față de nivelul din a doua jumătate a anului 1959, iar veniturile reale ale țăranimii vor spori cu circa 40 la sută. Directivele prevăd construirea, pînă în 1965, a 300.000 de apartamente, ceea ce echivalează cu 9 orașe cit Clujul.

Traducerea în viață a planului de 6 ani deschide în fața poporului nostru noi orizonturi și mai luminoase: desăvîrșirea construcției socialiste și perspectiva trecerii treptate la construirea comunismului. Congresul partidului nostru a elaborat liniile directoare ale programului de dezvoltare a economiei naționale în perspectivă, prin aplicarea cărora țara noastră devine o țară industrială înaintată. Pînă în 1975, producția industriei globale va crește de peste 6 ori. În 1970, România va atinge la o producție de circa 7,5 milioane tone oțel, ceea ce-i va permite să se numere printre țările cu un ridicat nivel de dezvoltare industrială.

Sint perspective strălucite pe care partidul nostru le deschide în fața poporului român. Sint perspective care mobilizează toate energiile creatoare, descătusate odată cu eliberarea patriei noastre la 23 August 1944. Planurile de perspectivă elaborate de Congresul al III-lea, această mare simfonie a zilelor noastre, devin fapte. După Hotărîrea publicată la 22 iulie, cu privire la preaătirea și promovarea cadrelor tehnice, economice și de cercetare științifică și la îmbunătățirea salarizării lor, Comitetul Central al partidului și guvernul Republicii noastre populare au hotărît la 24 iulie reducerea prețurilor de vînzare la un mare număr de bunuri de larg consum. Datorită primei Hotărîri, veniturile din salarii ale cadrelor tehnice, economice și de cercetare științifică sporesc cu aproape un miliard lei anual. Prin noua reducere de prețuri din 24 iulie, populația va cîștiga încă circa un miliard lei anual. Asa cum s-a stabilit la Congresul partidului, începînd cu acest an scolar toți elevii din clasele I-VII adică peste 2.100.000 de elevi, vor primi complet aratuit manualele școlare.

Este o nouă mărturie arătătoare a grijii față de om manifestată de partidul și guvernul nostru. Planurile de perspectivă înseamnă tot atitea mărturii în plus ale acestei griji — firul roșu, conducător, al politicii partidului nostru.

În 1965, Republica noastră populară va avea 18 ani. Ea va intra, cu drept de vot deliberativ, în rândul țărilor industriale înaintate.

Ion Cirje

INAINTE, PENTRU INFĂPTUIREA HOTĂRÎRILOR CONGRESULUI AL III-LEA AL P. M. R.

BADEA DUMITRU

— Serghei! — exclamă Piotr și în aceeași clipă ne și rezezirăm unul spre celălalt. Simțeam sub palme asprimea tunicii lui soldățești. Ne stringeam în brațe, fără să putem scoate o vorbă.

De când ne văzuserăm ultima oară, de când nu-l mai văzuserăm pe Piotr, bun prieten din copilărie, trecuseră șase ani. Cu un an înaintea războiului ne despărțisem într-o gară liniștită de lângă Orenburg. Prietenul meu pleca la o școală de aviație. Războiul ne-a risipit apoi pe fronturi diferite, dar ne scriam uneori până când, într-o zi, ne-am pierdut unul altuia urma. Mai târziu am aflat că mama lui Piotr primise o veste grea: „Îndeplinind o misiune de luptă, glăsuia scrisoarea, fiul dumneavoastră nu s-a mai întors la bază”.

Inima mamei, și așa împovărată de griji se strinsese de durere, dar buzele continuaseră să murmure: „Și totuși nu cred să fi murit, poate că totuși trăiește”. Cam asta era tot ce aflasem despre el.

Și deodată, — intilnirea asta uimitoare! ...De trei zile o ploaie monotonă de toamnă se încăpățina să spele asfaltul lucios al Moscovei. Dar noi ne simțeam așa de bine, încât nici chiar tristețea toamnei aceleia tîrziu nu izbutea să ne întunece bucuria revederii. Septembrie se călătorea pe alte meleaguri, risipind cu dărnicie frunzele îngălbenite, ostoite de viață ale copacilor. Încercam să-mi reamintesc chipul lui Petea, flăcăiandrul de 18 ani. Era un tînr tăcut și sfios, cu totul altul decât cel din față-mi, omul matur cu două cute adînci săpate în jurul gurii, care-i făceau fața mai aspră, mai dură. Doar ochii mai păstraseră zîmbetul luminos, atît de bine cunoscut mie.

— Nu poți să știi niciodată, începu Piotr, cînd și de unde te paște necazul. Iacă, de pildă, ziua în care s-a petrecut nenorocirea a început ca oricare alta. Era în mai, 1944. Unitatea noastră se afla în preajma tîrgului Biserica Albă. În dimineața aceea stăteam trîntiți pe iarbă, așteptînd ordinul de zbor. Și deodată lingă mine se oprește Sașa Berestov, navigatorul, un băiat vesel, moarstricată a escadrilei, și-mi spune:

— Ehei, amice, ai căzut în melancolie? — Da, cum naiba să nu cazi în melancolie, i-am răspuns; băieții noștri lămuresc Apusul, și noi stăm aici în iarbă, de pomană.

— Ei lasă, lasă, mi-a zis Sașa zîmbind șiret, hai mai bine să-ți ghicesc. Și numai ce-l văd că rupe o margaretă cu petale mari și late, și dă să-nceapă. În aceeași clipă, însă, auzim comanda: „La posturi!”, așa că n-a mai apucat să-mi spuie ce taine ascundea margareta.

În câteva minute avionul nostru se și afla sus, de-asupra liniei frontului. Antiaeriana dușmană era, însă, numai ochi și urechi, așa că ne-am tupilat în nori. Trebuia să aflăm ce se petrece pe șosele și aerodromuri, să dibuim căile de retragere ale unităților dușmane spre orașul rominesc Roman.

Ne îndeplinisem cu bine misiunea și zburam înapoi, spre aerodrom, cînd Sașa, navigatorul, începu să strige prin microfon comandantului echipajului: „Tovarășe maior, ce-ar fi să tragem o țîră cu ochiul și la ce se întimplă în Roman? N-ar fi rău, nu-i așa?”

Propunerea ne ispitesc: hai, dar, să fotografiem și Romanul, că tot sîntem aproape. Am luat-o, deci, înapoi. Cum ne-am apropiat însă de oraș, antiaeriana a și început să ne ia în focuri. În juru-ne obuzele se spărgeau unul după altul, inflorînd pe cer norișori de fum. Era timpul să ieșim de sub canonadă așa că Stolîșev, comandantul nostru, a intrat în picaj chiar deasupra orașului. Scăpaserăm, dar n-am avut prea mult timp să ne bucurăm.

Cînd roteam privirea în jur, eu eram radist, numai ce văd că dintr-o parte, ascunzîndu-se în strălucirea soarelui, dă să se apropie de noi un „Messerschmidt”. Aha, — gîndesc eu, — lasă că te știu ce poamă-mi ești și încep să-l blagoslovesc. Li torn o porție bună din mitraliera de bord, și fritzul o întinde. În locul lui se ivește însă altul și, deodată, încep să simt că sînt azvîrlit în toate părțile. Ca să scape de urmărirea avioanelor de vînătoare, comandantul începuse să manevreze aparatul în zig-zag.

Linia frontului era încă departe, iar în jurul nostru, ca niște viespi, se roteau într-una cinci „Messerschmidturi”. Pe unul l-am lichidat; s-a dat de-a dura, arătîndu-și pintecul.

Pină la urmă însă ne-au istovit. Munițiile se sfîrșiseră, iar unul dintre „Messerschmidturi”, pasă-mi-te, băgase de seamă că nu mai trăgeam. Se năpusti asupra noastră, și, de la o distanță de numai cincizeci de metri ne împroșcă cu tunul. Stolîșev căzu ucis pe loc, iar avionul, în flăcări, încetă să mai asculte de comenzi.

— „Părăsiți aparatul!” — a răsunit deodată vocea navigatorului.

Inima încetase parcă să-mi mai bată. M-am repezit la mitralior, dar zăcea mort, pe fundul carlingei. Atunci am azvîrlit mitraliera peste bord. Sub mine, pămîntul se-nvrîtea amețitor. „Să știi că avionul a intrat în vrie” — m-a fulgerat

o clipă gîndul. Și, n-apuc bine să sar din avion, că mă și trezesc la sol, înconjurat de cinci soldați. Cinci țevi de pistol automat, aducătoare de moarte, mă țintuiau la pămînt, în timp ce eram ușurat de pistol, de cuțitul finlandez pe care-l purtam la briu, de port-hart...

Mai apoi l-au adus și pe Sașa. Celălți, probabil, pieriseră. L-am privit: Nici c-am putut citi vreodată pe fața unui om durere mai mare ca a lui.

Aici Piotr se opri din povestit, trase de câteva ori nervos din țigară, și urmă: — Ei, și-apoi a urmat sirma ghimpată, mitralierele din turnurile de pază... Eram păziți cu strășnicie, zi și noapte.

După numai o lună, în lagăr a izbucnit o epidemie așa de cumplită, că nu mai pridideam să ne îngropăm morții. Făcusem prieteșug cu unul Vladimir, un flăcău din Pavlodarsk, aviator și el. Într-o zi Vladimir îmi spune:

— „Decit să stăm aici să tăiem frunză la ciini, mai bine am face ceva”. Atîta doar, și s-a și depărtat.

A doua zi însă, mi-a mărturisit deschis:

— „E timpul să fugim”.

Am început să ne facem planuri. Ne storceam creierii, doar-doar am găsi o scăpare, dar în zadar. Părea că n-avem nici o șansă. De visat visam însă că evadasem, că ne vedeam locurile de baștină, tovarășii de luptă, familiile... S-au scurs așa, mai bine de două luni. Ajunseserăm așa de prăpădiți, că abia ne mai țîram pe picioare, dar gîndul la evadare nu ne dădea pace deloc.

Și într-o zi sosi și ceasul mult visat. Prin lagăr începuse să se șoptească c-ar fi vorba să ne mute într-alt loc. Atunci ne-am înțeles, între noi, patru oameni. Într-o dimineață, întreg lagărul s-a pus în mișcare. Prizonierii erau bucuroși de schimbare, deși cine știe ce ni se mai pregătea. Ne duceau pe poteciocolite, peste cîmpuri și delușoare, de pe culmea cărora puteam privi hăt-departe. Pretutindeni, înalt de-un stat de om, creștea porumbul. Privii de-a lungul coloanei; escorta nu era prea mare.

Tot începutu-i greu, — mi-am zis. De aminat nu mai poți amina! Ți-ai pus în gînd să fugi, fă-o cit mai ai vreme. Mi-am rotit privirea în jur: la vreo cinci kilometri începea pădurea. Ne-am înțeles din ochi. Deodată cărarea s-a frînt brusc și a cotit-o într-o parte, de parc-ar fi fost și ea înțeleasă cu noi. La cotitură nici o santinelă.

O săritură și am fost în porumb. Ne-am trîntit la pămînt, țîndu-ne răsufflarea. Aproape de noi, în față, bocăneau pașii prizonierilor. Apoi au trecut scîrțîind pe drumeag roțile briștei care încheia alaiul și, în sfîrșit, liniștea, mult așteptată liniște. Am respirat o dată adînc, cu lăcomie, de parcă pină atunci cineva m-ar fi ținut închis într-o ladă, după care ne-am ridicat și am pornit la drum. Ne-am depărtat de potecă cu vreo cîțiva kilometri, ca să găsim un ascunzîtu unde să adăstăm noaptea.

În sfîrșit s-a întunecat „Hai” — îi zic lui Maxim, și-l văd cum abia de se mai țîne pe picioare. Fiecare tufiș, fiecare movilă părea un dușman gata să ne înhațe. Într-o vreme ne apropiaserăm de pădure; la marginea ei trebuia să ne întîlnim cu Vladimir și Mihail. Să tot fi umblat vre-o oră

fără să-i găsim cînd, deodată, auzim cîntec de privighetoare. Întii mai sfios, apoi mai tare, cu înțeles. Dădusem de ai noștri! Oho, să fi văzut cum ne-am mai îmbrățișat!

Apoi ne-am așezat la sfat. Maxim era istovit de-a binelea: ba îl apucau fierbințele, ba îl scuturau frigurile. Mai întii de toate am hotărît să umblăm numai noaptea, așa c-am pornit-o la drum. Așezările oamenilor le ocoleam de departe. În cea de a patra zi abia ne mai țîram. Maxim era pe ducă, iar Vladimir începuse și el să se simtă rău. Ce mai încoace, incolo, ne părăsiseră puterile pe toți. Și cum naiba să nu ne părăsească dacă ne hrăneam numai cu porumb crud și struguri necopți, și asta după ce zăcusem atîta vreme în lagăr. Două nopți la rînd i-am cărat, Mihail și cu mine, pe cei doi bolnavi în spînare. Abia ne mișcam și, coloc peste pupăză Maxim începu să aiureze, să strige în gura mare, încît a trebuit să i-o astupăm. Părea că totul ne stă împotriva.

Deodată iarba din jurul nostru începu să foșnească și, numai la cîțiva pași de noi, văzurăm niște vaci. După prima clipă de spaimă, îl auzirăm pe Vladimir spunînd cu glas sfîrșit:

— De-am putea avea măcar o înghițitură de lapte.

Ideea nu ni se păru rea.

Uite ce-i, i-am spus lui Mihail, ia vezi poate c-o poți mulge pe aia roșcată.

Mihail imbie încetîșor vaca, care-și

întîne botul și-l adulmecă. Apoi, mîngîind-o într-una, se țîri pină sub uger și începu s-o mulgă. Laptele țîșni alb, și noi ne bucurăm de parcă n-am mai fi văzut asemenea minune! Mihail dădu bolnavilor să soarbă din licoarea bine-făcătoare, apoi băurăm și noi... A doua zi salvatoarea noastră apăru din nou, de data asta însă însoțită de stăpînul ei!

Și uite acum, cum a fost și cu tărășenia asta.

Stăteam trîntiți, așteptînd nerăbdători să se lase întunericul. Maxim se chircise de durere, așa de tare îl chinuiau tusea. Și deodată auzim pași. Venea cineva. Am înghețat de spaimă că fuseserăm descoperiți. Am continuat totuși să stăm întinși, țîndu-ne suflarea. Pașii se azeau însă din ce în ce mai aproape. Acum îi simțeam de parc-ar fi fost chiar lingă noi. Cumplita clipe! În deznădejdea lui, Mihail apucase ciomagul, singura noastră armă. Cînd iată că auzim grai rusesc:

— Tovarăși, nu vă temeți, sînt prieteni.

Ne-am privit uluiți. Ce să facem? N-am avut, însă, timp să luăm vreo hotărîre, că dintr-un tufiș se ivi un om înalt, cu o pălărie de pistol pe cap. Fercrengile încalcate care-i ațineau calea și se oprî în fața noastră. Era un moșneag, într-o cămașă lungă de cînepă, cum obișnuiau țărani prin părțile aceleia.

— V-am dibuit încă de ieri, începu omul, dar se opri, privindu-ne uluit. În-fățișarea noastră era mai mult decât jalnică. Curînd însă, omul, își veni în fire și, lăsîndu-se pe vine, începu să desfăcă o legăturică. Îl priveam în tăcere, în timp ce scotea niște bucăți aurii, parcă, de piine, asemănătoare turtelor noastre de griu.

— Iacă, taică, niște mămăligă, mîncă-i-o sănătoși, ne imbie, după care împinse spre noi un ulcior și o cîniță de lut.

— Eu, unul, continuă moșul, am trăit multă vreme în Rusia. Să vedeți cum a fost. În '917 am dezertat din armata boierilor, fiindcă n-am vrut să pușc în mușcîi ruși. Apoi, după revoluție, noi rominii care ne pripăsisem în gubernia Astrahan, am înghebat o brigadă internațională și-am pornit să-i hărțuim pe albi. Cam de pe atunci am deprins și graiul vostru... Mie îmi zice Dumitru... Așa să-mi spuneti și voi, badea Dumitru, se recomandă omul.

— Uite ce-i, bade Dumitru, i-am spus eu, imediat ce-am mai prins puțină putere. Eu unul simt că ne putem încrede în dumneata, așa că te-am ruga să ne ajuți să ne doftoricim bolnavii. Tovarășii mei dădură aprobativ din cap.

Bătrînul dădu și el din cap, privi la Maxim și Vladimir apoi, ridicîndu-se îngrijorat, ne spuse: „Așteptați puțin” și plecă.

Rămăși singuri, începurăm să ne sfîțuim între noi. Eram cu toții de părere că badea Dumitru e om cumsecade și că ne putem bizui pe el.

După un timp s-a întors trăgînd după el un cărucior, unul de-alea de cîmp, în care își cară țărani sacii. Îl transportam întii pe Maxim. Badea Dumitru ne pregătise un loc ferit în grădină, dar după două zile ne construî o adăvîrată ascunzătoare, în care cu greu am fi putut fi descoperiți.

După ce-l aduserăm și pe Vladimir, moșul presără pe cărare praf de tutun, pentru ca nici ciinii să nu ne poată lua urma.

Două săptămîni întregi ne-a îngrijit badea Dumitru. Pentru bolnavi fierbea leacuri din niște ierburi știute numai de el, așa că după o vreme Maxim și Vladimir au început să prîndă viață. Bătrînul se strecura la noi numai în toi de noapte, căci, zicea, vecinul e un chibbur un om hain, de care trebuia să ne păzim ca de dracu.

Mulțumirea lui de căpetenie era să stea pină tîrziu de vorbă cu noi, să ne povestească despre Rusia. Noi îl ascultam cu plăcere, căci vorbele lui ne mai îmbărbătau.

— Eu, feciorilor, am luptat împreună cu tații voștri pentru Puterea Sovietică, ne spunea moșneagul cu mindrie.

Pe-ncetul ne-am legat de badea Dumitru de parcă l-am fi cunoscut de cînd lumea. Pentru noi era acum nu numai un om de omenie, ci un tovarăș încercat de luptă. Și iată, că pe neașteptate s-a întimplat nenorocirea. Nu pomenisem noapte fără ca badea Dumitru să nu treacă pe la noi, dar două seri nici urmă de el. Stăteam tă-

(continuare în pag. 5-a)

Ce aripi largi...

de BORIS POLEVOI

Articol scris special pentru „Veac nou”

Anul trecut am sărbătorit glorioasa zi de 23 August împreună cu prietenii din București. Nu era prima mea cunoștință cu frumosul dumneavoastră oraș. Prima dată l-am văzut de mult, în 1944, după intrarea ostașilor sovietici în capitala românească.

Aflându-mă iarăși în București am fost atit de izbit de noua și minunata-i înfățișare, încât fără să vreau am făcut o comparație între ceea ce văzusem cîndva, cu cincisprezece ani în urmă, și ceea ce vedeam acum. Și, ca toți oamenii sovietici care au avut fericitul prilej de a se afla în țara dumneavoastră prietenă în ziua marii sărbători, m-am bucurat din adîncul inimii de uriașa deosebire dintre Bucureștiul de ieri și cel de azi.

Ce aripi largi și-a desfășurat România populară, cu ce impetuoșitate înaintează pe drumul socialismului biruitor!

Cît am stat în România am căutat să folosesc fiecă clipă pentru a o cunoaște cît mai bine, pentru a urmări și pătrunde gînticului, tulburătorul proces de transformare prin care trece. Am stat de vorbă cu mulți, foarte mulți oameni și oricine ar fi fost ei — țărani sau miniștri, artiști cu faimă mondială sau muncitori, simpli pescari sau poeți ale căror nume sînt binecunoscute și în țara noastră — cu toții mi-au vorbit cu adîncă emoție despre noile și fericitele semne ale timpului, despre marile prefaceri care au avut loc în acest scurt răstimp.

Memoria omenească nu este perfectă. O știu prea bine și de aceea în călătoriile mele scriu mult. Așa am făcut și în România. Apoi, întorcîndu-mă acasă, mi-am sistematizat și publicat însemnările în revista „Znamea” (un ciclu mai amplu) și în alte publicații sovietice.

N-a trecut multă vreme și au început să sosească scrisori de la diferiți oameni sovietici care au fost cîndva în România în mantale soldățești, — scrisori emotionante, pline de căldură și de prietenie. Autorii scrisorilor, animați de o sinceră dragoste față de România populară, se bucurau, împreună cu mine, de fericitele schimbări care au avut și continuă să aibă loc în țara prietenă.

Oțelarul stalingrădean Vladimir Uhov, care a fost în România ca tanchist, scrie: „România își gospodărește bine țara. Am fost cîndva rănit lingă Iași, am avut ocazia să cunosc țara și oamenii ei, de aceea am citit cu plăcere despre succesele pe care le-a obținut”. Iar Valentina Perovova, care lucrează pe santierul hidrocentralei de la Bratsk, participantă și ea la luptele pentru eliberarea României, scrie: „Am citit însemnările dumneavoastră și m-am simțit așa de parcă aș fi călătorit eu însămi prin România, prin locuri cunoscute. Am fost emoționată și m-am bucurat cînd am aflat cît de bine trăiesc azi românii”.

Sînt doar cîteva din gîndurile și sentimentele prietenesti pe care le cuprind scrisorile primite din diferite colțuri ale Uniunii Sovietice, de la oameni cu profesii diferite.

Sînt bucuros de prilejul pe care mi l-a oferit revista „Veac nou” și mă folosesc de el pentru ca în numele meu și al soției mele să felicit poporul român cu ocazia celei de a 16-a aniversări a eliberării patriei sale de sub jugul fascist, și felicitîndu-l, as dori să rostesc o frază românească, pe care am învățat-o chiar de la prima mea vizită în România, acum 16 ani:

— Trăiască prietenia romîno-sovietică!

Progresul cercetării științifice

Partidul Muncitoresc Român a acordat de la bun început o atenție susținută dezvoltării științei în țara noastră.

Prin reforma învățămîntului au fost create condiții pentru formarea cadrelor calificate, de toate gradele, necesare dezvoltării economice și culturale. Cifrele amintite de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român sînt impresionante și edificatoare: în economia țării sînt folosiți acum 59.000 de ingineri față de 9.000 existenți în 1938; peste 220.000 de specialiști cu pregătire medie activează în diferite ramuri de producție, iar aproape trei sferturi din muncitorii au căpătat deja o calificare superioară. Planul de perspectivă arată o continuitate remarcabilă de concepție în problema vitală pentru construirea socialismului, problema cadrelor. Astfel, peste 100.000 de specialiști cu pregătire medie vor fi formați și vor intra în activitatea complexă legată de economia națională în perioada 1960—1965, iar numărul total al inginerilor va spori în aceeași perioadă pînă la 80.000. Ritmul de dezvoltare multilaterală a industriei noastre de pînă acum și acela și mai vertiginos care rezultă din hotărîrile ultimului Congres al partidului se reflectă clar în aceste cifre. Un factor esențial în reușita unei acțiuni atît de vaste pentru dezvoltarea producției industriale, ca aceea care are loc acum la noi, este fără îndoială și modul nou, revoluționar, în care sînt crescute și formate cadrele de specialitate de diferite grade, ce duc și vor duce cu succes la îndeplinire această acțiune măreață. Pe de altă parte, prin dezvoltarea vieții noastre industriale se creează în același timp condiții mereu mai bune și mai variate de dezvoltare a specialiștilor, care prin contactul direct cu practica cu viața își precizează și verifică cunoștințele, învață pe concret să utilizeze ceea ce știu, capătă cunoștințe tehnico-științifice noi, descoperă și aplică metode superioare de lucru, creează noi valori tehnico-științifice legate de specificul locului de muncă.

Între procesul de dezvoltare tehnico-economic și modul în care se formează și se utilizează oamenii calificați care duc la realizarea programului de dezvoltare urmărit există o interdependență foarte strînsă. Condițiile actuale, cu care pornim în noua etapă a dezvoltării noastre, sînt înfînt mai bune decît cele de acum 16 ani, iar reușita noastră, de care nimeni nu se mai poate îndoii, nicăieri în lume, va fi cu atît mai completă cu cît vom ști mai bine să aplicăm politica de formare și utilizare a cadrelor ac-

tuale și viitoare, de dezvoltare a cercetării științifice, de introducere a tehnicii noi, așa cum reiese clar din hotărîrile Congresului al III-lea, din directivele sale.

Învățămîntului superior, universitar și politehnic, îi revin sarcini foarte mari. El trebuie să asigure țării, pînă în 1965, circa 54.000 absolvenți și să completeze pînă la 80.000 numărul inginerilor din economia țării. Sînt prevăzute reprofilări judicioase ale unui ansamblu de institute de învățămînt superior, pentru ca ele să răspundă cît mai concret și practic la cerințele științei moderne, în continuă și vertiginosă dezvoltare, pentru introducerea tehnicii celei mai noi, cerință impusă de nevoile specifice ale economiei noastre. O sarcină vastă și de răspundere covârșitoare revine corpului didactic din învățămîntul superior, care va trebui să aleagă esențialul din stadiul actual al științei, să se țină mereu la curent cu noile cuceriri de valoare indiscutabilă, să prezinte just implicațiile practice ale științei și modul cum practica duce la rîndul ei, la rezultate fundamentale. El va avea de asemenea de organizat și mai departe cercetări științifice la nivelul noilor posibilități, avînd în vedere atît dezvoltarea științelor fundamentale cît și problemele legate de cerințele actuale ale economiei noastre.

Dacă modul de formare a cadrelor și de utilizare a lor condiționează în mod esențial reușita în opera pe care o întreprinde țara noastră dezvoltarea pe o scară mereu mai largă a cercetării științifice, judicious împărțită între cercetările fundamentale și problemele cerute de economia națională, constituie o altă pîrgie de bază. Foarte slab reprezentată în viața țării sub regimurile trecute, cercetarea științifică a luat un avînt extraordinar în anii puterii populare. La nivelul Academiei R.P.R., al institutelor de învățămînt superior, în institutele de cercetări departamentale, în diferitele locuri de muncă ale unităților productive sub variate forme organizatorice, cercetării științifice i s-a dat o atenție deosebită. Rezultatele nu au întîrziat să se arate, atît în cercetarea fundamentală cît și în aplicațiile practice. Lucrările științifice ale cercetătorilor romîni figurează acum cu mile în revistele noastre și în cele străine de specialitate. Multe din ele au făcut obiectul a numeroase comunicări la diferite congrese internaționale, unde au obținut de foarte multe ori aprecieri elogioase.

Știința românească este acum cunoscută și apreciată în centrele științifice importante din lume, făcînd cîinste țării și dovedind elocvent eficacitatea organizației noastre sociale.

Un Institut de fizică atomică funcționează de peste 3 ani în țara noastră, grație ajutorului acordat de Uniunea Sovietică, care ne-a livrat primul nostru reactor nuclear și primul nostru accelerator.

În acest Institut s-au executat aproape 600 lucrări din care peste 550 au fost publicate în diferite reviste de specialitate din țară și din toată lumea, iar foarte multe au făcut obiectul unor comunicări științifice la diferite congrese internaționale. Specialiști din țară și din străinătate au apreciat elogios activitatea acestui institut, atît în cercetările de bază cît și în aplicațiile pașnice ale energiei nucleare.

Toți în acest Institut au fost proiectate și realizate mașini electronice de calcul care au adus deja servicii mari cercetării în fizica nucleară, în economia țării, în străinătate. Au fost produși izotopi radioactivi pentru cercetările din institut, pentru multe alte institute din țară, pentru variate aplicații. Numeroase prototipuri de aparate electronice cu tehnicitate ridicată, pentru cercetările de fizică nucleară, pentru aplicațiile energiei nucleare au fost elaborate și construite atît pentru nevoile acestui institut cît și pentru alte centre de cercetare sau pentru unități de producție din țara noastră.

Hotărîrile Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român cuprind sarcini esențiale și de mare răspundere pentru institutele de cercetări tehnico-științifice și pentru Institutul de fizică atomică. Membrii acestor institute au pornit imediat la o vastă acțiune de reprofilare a activității lor, spre a răspunde cît mai eficient sarcinilor care le-au fost trasate. Institutul de fizică atomică a trecut și el la o astfel de preocupare, privind producerea și utilizarea izotopilor radioactivi și stabili în cercetare și în aplicații, dezvoltarea pe o scară largă a problemelor ridicate de proiectarea și construirea mașinilor electronice de calcul, mereu mai perfecționate, și pentru utilizarea lor pe scară largă în economia națională, în automatizări complexe.

Muncitorii, tehnicienii, inginerii și cercetătorii acestui institut, alături de toți cercetătorii științifici, de toate centrele de cercetare din țară, au primit cu mare entuziasm sarcinile de încredere și de răspundere care le revin prin hotărîrile Congresului al III-lea și au pornit de pe acum cu toate forțele de care dispun la munca uriașă pe care o cere creșterea pînă în 1965 a venitului național de 1,7 pînă la 1,8 ori, și a salariului real cu 40—45 la sută, pentru desăvîrșirea construcției socialiste în țara noastră.

acad. Horia Hulubei

BADEA DUMITRU

(urmare din pag. 4-a)

cuți, în ascunzătoare, gîndindu-ne într-una la ce se întimplase.

Tot atunci răzbătu pînă la noi, pentru prima oară, zgomotul frontului. Se auzea aproape, din ce în ce mai aproape. De ieșit din ascunzătoare nu puteam, însă ieși.

Au mai trecut două zile, și într-o seară, am simțit că cineva zgîlție cu putere ușa adăpostului. Am sărit în picioare, cuprinși de neliniște. Dar nu, afară nu ne pîndea moartea. În ușa bătea cu nerăbdare, triumfătoare, libertatea.

Ușa se deschise cu putere și în prag se ivi un necunoscut, un vechi prieten al lui badea Dumitru cum am aflat mai pe urmă, iar în spatele lui ai noștri, tanchiștii sovietici!

Am ieșit cu toții afară, în uliță. De-a lungul ei stăteau înșirate, unul după altul tancuri cu stele roșii, tancurile sovietice! Ne-am repezit la ele ca nebunii și am început să le îmbrățișăm, să le sărutăm...

— Dar badea Dumitru? Unde-i badea Dumitru, am început noi să întrebăm, să se bucure și el cu noi?

...Badea Dumitru fusese vîndut. Căci moșul nu ne scăpase numai pe noi. Înainte de retragerea unităților fasciste, poliția făcuse o razie în sat și dibuise că moșul căra mîncare în pădure.

N-am putut afla ce-a declarat bătrînul la interogatoriu, dar oamenii l-au văzut trecînd cu capul în sus, cu ochii strălucitori, sub escortă, pe lingă casa și grădina lui, spre pădure, de unde n-avea să se mai întorcă. L-au împușcat dușmanii.

...Piotr oftă adînc, mă privi tulburat și încheie cu glasul înăbușit de emoție:

— Ca să vezi ce om am putut eu să întîlnesc pe drumurile mele de luptă.

Moscova
August-septembrie 1959

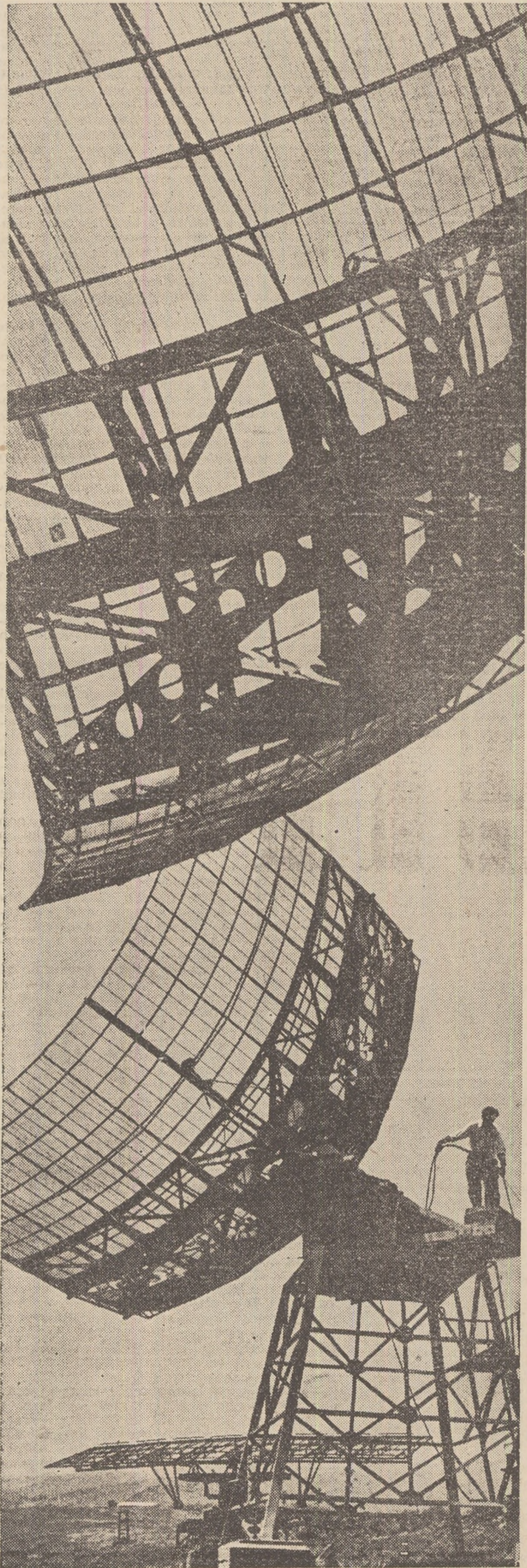

La Institutul de fizică-atomică al Academiei R.P.R. Operatorul Gh. Birjovanu, în costum de protecție, controlează funcționarea reactorului

Cum
se
descoperă
lumile
noi

Drumuri spre stele

„Radiotelescopul de la Saravand

Observatorul astrofizic din Biurakan e foarte tânăr. N-a împlinit încă nici 15 ani. Chiar și pentru condițiile „pământești” e o vîrstă care aproape nu contează; dar mi-te în comparație cu milioanele de ani de viață ai corpurilor cerești care sînt urmărite aici zi de zi! În cîteva decenii sau chiar în cîteva sute de ani nu pot fi determinate nici măcar tendințele de dezvoltare ale corpurilor cerești. De aceea, academicianul V. A. Ambarțumian, directorul Observatorului, compară știința astronomului cu aceea a unui om căruia i s-ar acorda numai 24 de ore pentru a studia viața unui copac — mestecănuș, de pildă. Or, într-o zi mestecănușul nu suferă nici o schimbare. Inscamnă dar că trebuie să te afunzi în pădure, să alegi foarte mulți mesteceni de vîrste diferite, să-i observi cu atenție și abia după aceea să stabilești cum se dezvoltă în general acest soi de copac. Cam așa procedează și astronomii...

La Biurakan lucrează un colectiv foarte unit. Cel mai mulți sînt tineri, absolvenți ai Universității de Stat din Erevan. Ceea ce nu-i împiedică să aibă la activul lor lucrări și descoperiri foarte interesante.

Nina Ivanova a venit în Armenia din orasul Tambov. În luna martie a acestui an, astronomul norvegian Hassel a descoperit în constelația Hercules o stea nouă, foarte strălucitoare. Vestea a zburat fără întârziere, prin telegraf, spre toate observatoarele din lume, și sute de telescoape s-au așezat îndată asupra noului stele. Astronomii au bunul obicei că-și anunță numai de cînd cînd descoperă ceva interesant. Nina Ivanova și cercetătorul Rafik Oganesian au făcut multe observații interesante asupra stelei Nove din Hercules. Rezultatele au și fost trimise la Moscova. Evident, observațiile continuă. În felul acesta s-a putut constata că steaua își pierde din ce în ce mai mult strălucirea.

Elma Parsamian, absolventă a Universității din Erevan, lucrează la soluționarea problemei nebuloaselor planetare gazoase. Astronomii încă nu știu bine de ce aceste nebuloase răspundesc atîta lumină. S-ar putea ca disertația Elmei, observațiile ei să dezlege această veche temă.

Încă din 1937, e cunoscută metoda de determinare a piticelor albe, numită metoda Ambarțumian-Schein.

Ce sînt piticele albe? Niște stele mici, foarte dense. Să ne închipuim că Soarele și-ar reduce deodată suprafața, ajungînd pînă la dimensiunile Pămîntului. S-ar obține o densitate egală cu aceea a piticelor albe. O particulă cît o cutie de chibrituri dintr-un corp cu o asemenea densitate ar cîntări pe Pămînt mil de tone!

Mai bine de 20 de ani nimeni n-a folosit metoda Ambarțumian-Schein. Dar

nu de mult tînăra cercetătoare Karine Saakian, pe atunci încă studentă la practică, a aplicat-o și a descoperit cu ajutorul ei cîteva noi pitice albe. La Observatorul din Biurakan au fost astfel descoperite pînă acum 80 de asemenea stele. Este un mare succes dacă ținem seama că toate celelalte observatoare au descoperit, la un loc, ceva mai mult de 100 de pitice albe. O altă tînăra colaboratoare, Sofik Iskudarian, a descoperit un nou sistem stelar — Galaxie — în constelația Orion.

Directorul adjunct al observatorului, L. V. Mirzolian, ne-a vorbit despre descoperirile fundamentale făcute în ultimul an la Observatorul astrofizic din Biurakan, ca și despre problemele de bază ce vor fi studiate în viitor.

— Înainte de toate aș vrea să mă opresc asupra cercetărilor care determină fizionomia Observatorului nostru. Ele sînt legate, pe de o parte, de problemele apariției și evoluției stelelor și sistemelor stelare, iar pe de altă parte,

astronomul Blaau din Leyden prin observație directă, a produs o impresie copleșitoare printre specialiști.

Situația astronomilor care studiază corpurile cerești este mult mai îngrată decît a fizicienilor ori biologilor. Aceștia au la dispoziție laboratoare și posibilitatea de a face experiențe — ne-a explicat L. V. Mirzolian. Pe de altă parte, însă, în Cosmos putem face observații în condiții fizice nerealizate pînă acum pe Pămînt. Or, după cum se știe, studiarea materiei în condiții fizice noi, permite să se determine proprietăți noi, necunoscute ale acestora.

Nu de mult s-a constatat că anumite particule elementare ale materiei trăiesc în condițiile de pe Pămînt numai cîteva fracțiuni de secundă și se dispersează, pe cînd în centrul așa numitelor stele foarte dense capătă o proprietate cu totul nouă — devin stabile. Particule, cum ar fi hiperonii, trăiesc pe Pămînt doar o miliardime de secundă, pe cînd în centrul stelelor trăiesc și trăiesc. Poate că din aceste stele foarte dense se nasc stele obișnuite? N-ar fi exclus.

O altă direcție principală a activității noastre este studierea nebuloaselor extragalactice.

Și aici trebuie amintită neapărat descoperirea de către academicianul Ambarțumian și colaboratorii lui, a galaxiilor alb-albastre.

Ce sînt galaxiile alb-albastre?

Aici, la Biurakan, noi le socotim formațiuni tinere în Cosmos. Ele se deosebesc de celelalte sisteme stelare printr-o sumă de caracteristici. Galaxiile alb-albastre sînt o dovadă de neîngăduit că noi lumi siderale se nasc neconținut în univers...

În ultimul timp, la Biurakan iau o tot mai mare dezvoltare radiofizica și radioastronomia. Căci undele radio provenite din surse cosmice care au și razele luminoase (cum ar fi, de exemplu, Soarele) oferă noi posibilități de studiere a acestor corpuri.

...La Biurakan se montează un nou telescop cu deschidere de un metru. Laboratorul de utilaje, condus de G. S. Minasian, proiectează și montează toate dispozitivele și aparatura de radio necesare Observatorului. Mai sus de Biurakan, la Saravand, a fost instalat un radiotelescop interferențial mare — mîndria laboratorului. Macheta radiotelescopului este expusă la Expoziția realizărilor economice naționale a Uniunii Sovietice, în pavilionul R.S.S. Armene.

Noua aparatură de înaltă precizie va îngădui colectivului de la Observatorul din Biurakan să-și continue cu și mai mare succes drumul în Cosmos.

D. Baltermanț
V. Beletkaia

Pasionanta
aventură
a
astronomilor

de fizica diferitelor stări ale materiei în Cosmos.

Relativ recent, academicianul V. A. Ambarțumian a descoperit în sistemul Galaxiei noastre asociații de stele. Viktor Amazaspovici socotește că asociațiile de stele sînt sisteme de stele dinamice instabile, care se vor dispersa în cel mult cîteva zeci de milioane de ani. Dar anterior se stabilise că Galaxia noastră este cu mult mai veche. De aceea Viktor Amazaspovici a ajuns la concluzia că asociațiile de stele, ca și stelele care le alcătuiesc, sînt formațiuni tinere.

Din însuși faptul existenței asociațiilor de stele, academicianul Ambarțumian a tras următoarele concluzii extrem de importante: procesul de formare a stelelor continuă și azi; stelele se formează în grupuri; asociațiile de stele preced formarea stelelor în Galaxie.

Studierea continuă a asociațiilor de stele de către B.E. Markarian și alții s-a vădit a confirmat multe din concluziile teoretice, ale acad. Ambarțumian.

În ultimii 50 de ani istoria astronomiei nu cunoaște un alt exemplu atît de elocvent de semnalare — pe plan teoretic — a unui fenomen cu desăvîrșire necunoscut pînă atunci. După cum era de așteptat, noua teorie a fost întîmpinată cu scepticism de unii astronomi. De aceea prima dovadă de dispersie a asociațiilor de stele, obținută de

Tehnicienii-poetii? Poezie într-un domeniu de aplicație al științelor exacte, într-un domeniu în care predomină formule matematice, scheme constructive, tehnologii de fabricație?

Totuși, această îmbinare de lirism și de simț practic a devenit o realitate minunată a zilelor noastre. Pretindem, și pe drept cuvânt, să fim înconjurați de lucruri utile și totodată plăcute ochiului. Forma și culoarea, iată elementele care nu mai pot fi desconsiderate la nici un obiect menit să servească, într-un fel sau altul, omului.

Dar nu numai de aci, ci și din cele mai variate ramuri ale științei și tehnicii răzbate poezia.

Oare nu este poet acela care, vișind la un oraș al viitorului, îmbracă previziunea sa, bazată pe date științifice, într-o ha'nă strălucitoare? Oare nu este poet constructorul unui strung cu calități excepționale, și care, totodată îi încintă ochiul prin aspectul său? Oare nu sînt poeți inventatorii, acei ce se frământă zile și nopți, pentru a ridica NOUL la rangul de standard al timpului nostru?

Vișul, poezia, sînt caracteristice omului tânăr!

Să parcurgem deci împreună câteva fișe cu înfăptuirii ale tineretului sovietic despre care au relatat în ultima vreme publicațiile din U.R.S.S. și în care fantezia creatoare, priceperea tehnică și lirismul alcătuiesc un tot unitar.

Poezia lucrurilor mărunte

Deoarece vorbeam despre strunguri, iată și un exemplu: O. Frolov, absolvent al Școlii superioare de arte și meserii din Leningrad a construit o mașină-unealtă cu un exterior deosebit de estetic. Schimbînd amplasamentul unor plese, randamentul strungului a fost mărit și deservirea ușurată. Cercetările întreprinse au dovedit că productivitatea superioară a noului mașini se datorește nu numai calităților ei tehnice, ci și formei și culorii. Acestea din urmă, au stabilit medicul, fac ca muncitorul să lucreze cu mai multă plăcere și deci cu mai mult spor.

De zece de ani nimeni nu s-a gîndit să schimbe aspectul... vaselor de bucătărie. Iată însă că proiectul studentei N. Demina intitulat „Vase de bucătărie” aduce forme și culori noi în împărăția gospodinelor.

Studenta M. Dulatova a propus un nou model pentru automobilul „Moskvici”, V. Popova o mașină de cusut elegantă, studentul I. Spieghel, un serviciu de cafea ultramodern, iar V. Spak și-a intitulat proiectul „Decorarea artistică a mașinii pentru preluorarea aliajelor extradure cu ajutorul ultrasunetelor”.

Tema pentru acest proiect de diplomă a fost propusă studentului de către Institutul experimental de cercetări științifice în domeniul mașinilor-unelte pentru așchierarea metalelor. V. Spak a realizat lucrarea în strînsă colaborare cu constructorul mașinii. Pînă la urmă, ei au găsit o formulă pentru amplasarea rațională a tuturor părților într-un cadru impletor.

Iată deci poezia în făurirea unor obiecte atât de prozaice ca mașini de cusut, serviciul de cafea sau vase de bucătărie.

Aorta artificială și căutătorul electronic de comori

Cele ce urmează sînt de asemenea proiecte și realizări ale studenților sovietici. Deși aci nu este vorba de forme și culori, poezia izvorăște din însuși conținutul temelor.

V-ați pus vreodată problema ce dificultate se naște din faptul că în cinematografie, regizorul nu poate vedea în același timp cu operatorul de luat vederi, imaginea ce se filmează?

Vizorul „2. T.V.S.”, construit de studentul Institutului de radiomecanică din Moscova, rezolvă această dificultate. Pe aparatul de filmat se fixează un mic emițător de televiziune. Obiectivul acestui emițător „vede” tot ce vede și operatorul care filmează cadrul respectiv.

Imaginea se transmite prin cablu la un televizor obișnuit. Instalată în fața regizorului, care poate interveni pe loc și dispune reluarea filmării cadrului.

Un grup de studenți mediciști s-au preocupat de problema înlocuirii unor părți din aortă. În acest scop ei au studiat diferite mase plastice și în cele din urmă s-au oprit asupra unei polietilene rigide.

La anumite intervenții chirurgicale, capetele arterei secționată sînt

Știință Tehnică Poezie

Tinerii

din anul 1960

trase peste capetele tubului — proteză din masă plastică pe care se fixează. Operația, care pînă nu de mult era de domeniul fanteziei, este acum simplă și sigură și salvează numeroase vieți omenești.

La Institutul politehnic din Tomsk studenții au construit o stație de radiolocație pentru studiul activității meteoritice, studentul Mihail Gazimov din Sverdlovsk — un aparat electronic pentru determinarea automată a procentului de grăsime în lapte iar A. Rastorguev de la facultatea de fizică a Universității din Moscova — un model de celulă memorizatoare pentru mașinile electronice de calculat.

Să vedem despre ce este vorba. Pe o placă de sticlă a fost trasată o buclă din peliculă de cositor foarte subțire. Deasupra ei s-a aplicat un strat de material izolator, peste care s-a trecut un circuit activ, apoi un alt strat izolator și din nou o buclă. Într-un dispozitiv seamănă întrucîtva cu o felie de... tort doboș. Această „felie” a fost introdusă apoi în heliu lichid (—269°). Celula memorizatoare a funcționat timp de 1—3 microsecunde, adică mult mai repede decît funcționează bucla de ferită. S-a observat apoi că odată cu micșorarea dispozitivului, se mărește viteza lui de funcționare. Dacă diametrul buclei ajunge la un milimetru, timpul de funcționare se reduce pînă la a zecea sau a suta parte dintr-o microsecundă. Cuo asemenea celulă se

vor putea construi mașini de calculat care să efectueze pînă la 10 milioane de operațiuni pe secundă.

Și acum, o incursiune într-un alt domeniu, acela al... căutătorilor de comori. La Universitatea de stat din Moscova a fost conceput un aparat la baza căruia stă fenomenul de interacțiune dintre undele electromagnetice emise de antena unei stații de radio și zonele de contact geologice. Pătrunzînd în adîncul pămîntului, undele produc, în aceste regiuni de contact între formațiuni, curenți electrici. Acești curenți dau naștere unui cimp magnetic care, la rîndul lui, influențează asupra caracterului oscilațiilor electrice și magnetice din unda electromagnetică. O antenă portativă înregistrează cu precizie schimbările cele mai mici, un amplificator cu semiconductor mărește intensitatea semnalelor și acul unui voltmetru indică, prin oscilațiile sale, existența conexiunilor de la cele mai mari adîncimi. Un singur om îndeplinește acum, cu ajutorul acestui aparat, munca a numeroși geologi și pe deasupra o face mult mai repede și mai precis.

Un oraș al viitorului

Dar să părăsim lumea proiectelor de-acum realizate și să ne avîntăm, odată cu studenții sovietici, în cea a viitorului, plină de o fermecătoare poezie.

Un oraș al comunismului iată titlul lucrării unui grup de studenți ai Institutului de arhitectură din Moscova. Să dăm o raită prin acest oraș. Contururile orașului sînt dreptunghiulare, iar casele de locuit dispuse într-un inel cu diametrul de 2,5 km. În exteriorul inelului se întinde zona parcurilor, a stadioanelor, școlilor, internatelor și caselor de odihnă. Zona industrială este amplasată la o depărtare de 5 km de marginea exterioară a cartierelor de locuințe.

Desigur că este nevoie de mijloace de transport rapide. S-a prevăzut o cale ferată electrică pe o singură șină, lungă de 25 km, care unește cartierele de locuințe și magistralele ce se întind între zona industrială și centrul orașului. Orașul viitorului are o populație de 100—250 de mii de locuitori, număr ce va crește fără încetare. Pentru evitarea suprapopulării, s-au prevăzut „orașe-satelit”.

Întreprinderile comerciale, instituțiile medico-sanitare și de învățămînt, bibliotecile sînt amplasate pe „cartiere”, formate din 16 celule de bază.

Fără îndoială că n-a fost uitată nici arta. Teatre, cinematografe, colective de artiști amatori, asociații sportive se îngrijesc de petrecerea cât mai plăcută a timpului liber.

Deoarece orașanul este întotdeauna dornic de aer curat și de verdeață, noul oraș are imense spații verzi, parcuri, grădini și scuaruri.

Spuneam că este vorba de un proiect al unor viitori arhitecți. Dar pe harta Uniunii Sovietice, undeva în Siberia, există un semn care indică locul unde va fi construit acest oraș.

Peste cîtiva ani, cînd veți călători prin U.R.S.S., nu uitați să vă abateți prin acest oraș pentru care aș propune numele de... „orașul Poetilor”.

Și-acum, să zburăm pe aripile fanteziei, spre întinderile nemărginite ale bolții cerești. Ce vehicol să folosim? Răspunsul ni l dau pictorul Naumov, studentul Jidarlov și inginerul Pipko.

Lucrarea lor se intitulază „Cum vor arăta avioanele de mîine”. Pe o planșă vedem un avion ale cărui cabine de pasageri sînt instalate la extremitățile aripilor; în partea centrală se află motorul cu reacție. Un alt avion, remorchează o navă de pasageri, iar un al treilea se alimentează în timpul zborului. Sînt reprezentate aici cele mai variate forme ale navelor aeriene de mîine.

Dar și aparatele pentru călătoriile în Cosmos constituie proiecte ale tinerilor poeți-tehnicieni.

Iată mașina „Luna-1”, un complex de automate instalate pe un șasiu autopropulsat. Ea înaintează pe 4 șenile late, care asigură mersul pe solul prăfos al Lunii.

Autorii proiectului, Ludmila Fokeeva, Vladimir Siuremov și Ghenadii Bereziuk, au experimentat macheta vehicolului pe un poligon de ciment acoperit cu praf și au stabilit că presiunea șenilelor este de numai 0,0018 kg. pe centimetru pătrat, ceea ce asigură deplasarea pe solul lunar. „Luna-1” este înzestrată cu acumulatori de argint și zinc, reîncărcați prin baterii solare, care furnizează energia necesară. Mașina are un sistem special de telecomunicații și este dirijată de pe Pămînt. Dar ea dispune și de un șofer automat, care intră în acțiune în cazul defectării sistemului de teleghidaj. Desigur că s-a prevăzut și aparatul științific ce determină presiunea și compoziția atmosferei lunare (bineînțeles dacă o asemenea atmosferă există), intensitatea radiației corpusculare a Soarelui, tensiunea cîmpului electrostatic și magnetic al Lunii, temperatura stratului de la suprafața solului lunar și încă multe altele.

În corpul mașinii se mai află o mică instalație de foraj care la probe din adîncul solului lunar. Aceste probe sînt apucate de mîini mecanice și duse la o aparatură de analiză. Datele obținute, analiza spectrală și altele sînt imediat transmise Pămîntului...

★

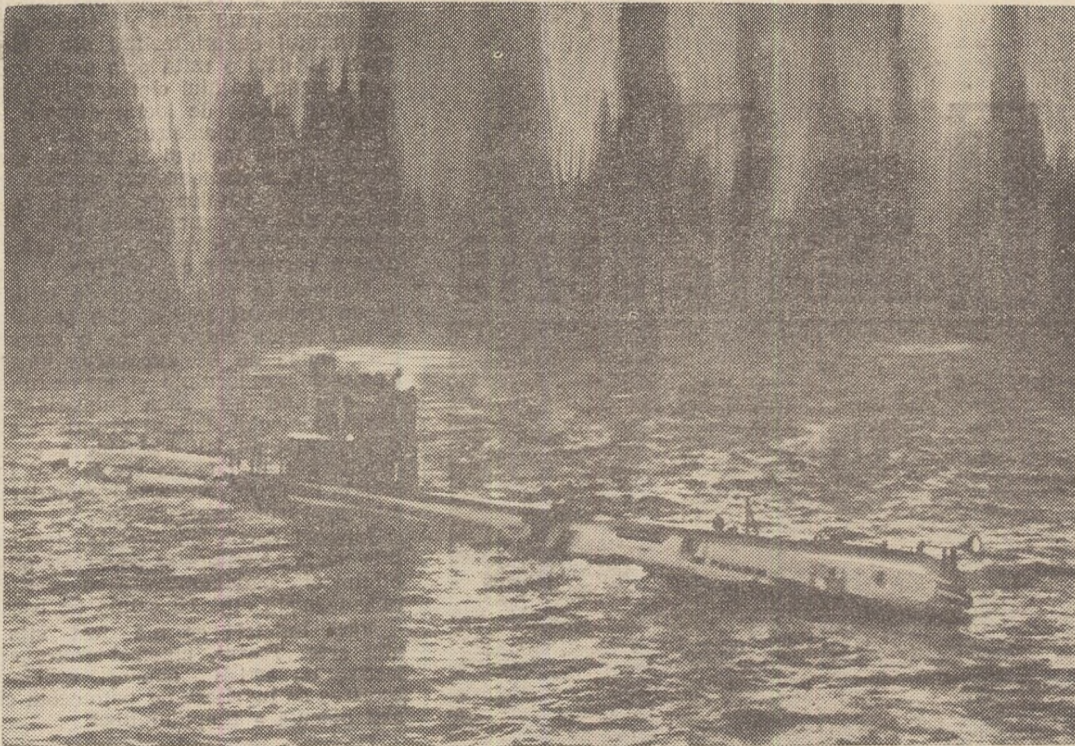
Știință, tehnică, poezie...

Iată cele trei caracteristici ale uriașelor progrese pe care omenirea le înregistrează în prezent.

Cunoștințele temeinice îmbinate cu avîntul poetic, cu romantismul, condițiile extraordinare create de marea țară a construcțiilor comunismului tineretului său, stau chează unor noi și mărețe victorii ale științei și tehnicii puse în slujba omului și a păcii.

Radu Nor

Submarinul „Severianka“ în apele Oceanului Arctic.

10.000 de mile sub apă

În ultimii ani, de pe bordul submarinului „Severianka“ s-au făcut cercetări interesante în regiunea de pescuit a Mării Barentz și Atlanticul de nord. Laboratorul subacvatic are până acum la activul lui cinci expediții, însumând 80 de zile petrecute sub apă și aproximativ 10.000 de mile parcurse. În acest răstimp colaboratorii Institutului unional de cercetări științifice în domeniul pescuitului marin și oceanografiei au efectuat valoroase cercetări, fixând pe kilometri de peliculă viața adincurilor marine.

Chiar de la prima expediție care a avut un caracter experimental s-a vădit că cercetătorii bogățiilor piscicole au primit un vas de nădejde pentru dezlegarea tainelor oceanului. Aparatele au funcționat ireproșabil. Legătura dintre posturile științifice și cele de comandă a fost stabilită imediat.

În ianuarie 1959, submarinul a plecat în cea de a doua cursă. Atlanticul a întâmpinat vasul cu o furtună de gradul 8. „Severianka“ a plecat departe de țărmurile patriei, spre Islanda și insulele Faer-Oer, acolo unde lucrează flotilele sovietice de pescuit scurmbii.

Cu acest prilej oamenii de știință au urmărit cum se comportă scurmbiile din Atlantic în timpul iernii. În acest anotimp, scurmbiile stau tot timpul în nemiscare, de parcă dorm, așa că pot fi pescuite cu năvoade de fund. Numai în zori sau la asfințit se trezesc puțin și pornesc, în bancuri, să brăzdeze adâncul mărilor. În acest timp pot fi foarte ușor prinse în plase. O comparație între ceea ce au văzut oamenii de știință prin hublouri și indicațiile aparatelor hidroacustice de depistare a peștilor a permis să se descifreze limbajul nu întotdeauna înțeles al hidroacusticii.

În cursul celei de a treia expediții a fost studiat felul cum lucrează năvoadele la diverse adâncimi. „Severianka“ a mers pe urma năvodului de pescuit. Scufundându-se sub năvod, submarinul și-a schimbat continuu direcția și viteza spre a păstra năvodul în cîmpul de observație al hubloului de deasupra. Cîteva zile s-a filmat sub apă. Pelicula cinematografică a fixat toate particularitățile pescuitului. În această cursă „Severianka“ s-a oprit în mai multe rînduri în „pășunile“ de calcani.

În următoarea cursă, submarinul s-a îndreptat spre insula Jan-Mayen din Atlanticul de nord. De multă vreme, sovnarhozul din Murmansk era nemulțumit din pricină că indicațiile favorabile ale aparatelor hidroacustice nu duceau de fel la depistarea bancurilor de scurmbii. Oamenii de știință de pe „Severianka“ au petrecut aproape o lună în adîncul mării, ajungînd la concluzia că indicațiile false ale aparatelor se datorau unor uriașe aglomerări de fitoplancton, care se dezvoltă aici vara. „Severianka“ a contribuit la stabilirea limitelor înălțurii cărora se află aglomerările de alge.

În cea de a cincea cursă s-au studiat deprinderile batogului, un pește foarte căutat. În lumina reflectoarelor submarinului, la o adîncime de 110-115 metri, la un moment dat s-au adunat nori de raci mărunți care, la rîndul lor, au atras bancuri de batogi. În cursul acestei expediții au fost culese date interesante despre densitatea bancurilor de batogi, despre reacția acestui pește la factori excitanți.

Ihtiologii, hidrobiologii, geologii-marini și specialiștii în tehnica pescuitului au petrecut multe zile lingă hublourile „Severiankăi“. Folosirea, pentru prima oară, a unui vas de adîncime a îngăduit studierea peștilor în condiții naturale. Odată cu observațiile, prin hublouri a fost studiat și mediul

acvatic, au fost măsurate temperatura, gradul de salinitate, radioactivitatea apei, a fost determinată compoziția ei chimică.

Dar „Severianka“ urmează să efectueze și alte cercetări, mult mai variate și interesante. În momentul de față se pregătește pentru cea de-a șasea expediție.

V. Ajaja

Enigmele creierului dezlegate de fizică

Ca și în alte domenii ale biologiei, fizica a venit în ajutorul cercetătorilor pentru descifrarea celor mai complexe fenomene din organismul uman, cele din celula nervoasă. În acest domeniu, savanții sovietici au dobîndit realizări excepționale, care au îmbogățit cunoașterea activității nervoase superioare, cu date noi și prețioase.

Activitatea electrică a creierului

În Uniunea Sovietică, cercetările asupra creierului au o veche tradiție. Lucrările fiziologilor ruși Sechenov și Pavlov, au deschis o nouă eră în istoria medicinei. Progresele tehnice realizate ulterior au făcut cu puțință să se dovedească că funcționarea creierului este legată de o activitate electrică.

Cel dintîi care a dovedit acest fapt, lucrînd pe creierul ciinelei, a fost savantul sovietic Pravidici-Neminski, în anul 1925. Mai tîrziu alți cercetători au arătat că și creierul omului are o activitate electrică.

Curenții electrici de pe suprafața creierului sînt captați cu ajutorul a două fire care duc la un aparat de mare precizie, numit electroencefalograf. Acest aparat, construit după principiul amplificatorilor de curenți din electronică, ne arată că creierul omenesc produce fără încetare curenți electrici. Graficul acestor curenți, electroencefalograma, a ajutat la precizarea multor fenomene normale sau patologice din creier. În creierul normal au loc pe secundă cam 8—10 oscilații grafice. Dacă se produce un zgomot sau se proiectează pe ochii omului o lumină vie, undele dispar. Același lucru se întîmplă cînd subiectul privește atent un obiect, cînd se gîndește la ceva sau cînd face un calcul aritmetic.

Tot cu ajutorul acestei metode s-a putut studia și creierul omului bolnav. În epilepsie, de pildă, în intervalul dintre accese, bolnavii par uneori perfect normali. Dar ritmul undelor electrice ale creierului este încetinit sau accelerat după tipul de epilepsie. Natura bolii poate fi astfel detectată și între crize. La fel, în cancerul cerebral, electroencefalograma arată în ce loc este situată tumoarea.

Cel mai mare centru encefalografic din U.R.S.S. se află la Institu-

tul de cercetări neurochirurgicale „Burdenko“ din Moscova. Cercetătorii de la acest institut utilizează și un ecran special, cu ajutorul căruia înregistrarea se face concomitent pe hîrtie și pe tuburile catodice. De asemenea, în urma studiilor lui Ilgheer, Koreisa și Tolmaskaia, se execută electroencefalograma pentru diagnosticarea bolilor creierului mic.

Celula nervoasă transmite...

Un mare progres în studiul creierului îl constituie tehnica microelectrozilor, introdusă recent în practică de savanții sovietici. Academicianul P. K. Anohin și colaboratorii săi au reușit astfel să pătrundă pentru prima oară în intimitatea celulei nervoase. Folosind microelectrozi minusculi — ace cu un diametru de 0.005 mm — se „înțeapă“ celula nervoasă ce urmează a fi studiată. Microelectrodul recepționează cu o mare fidelitate semnalele electrice ale celulei, care se succed uneori pînă la 1.000 pe secundă. Amplificate de milioane de ori, impulsurile nervoase pot fi urmărite pe un ecran special și la nevoie fotografiate.

Datorită tehnicii microelectrozilor s-au putut cerceta efectele unor medicamente asupra celulei nervoase. S-a constatat, de pildă, că există medicamente care acționează asupra unor grupuri celulare, în funcție de „specialitatea“ lor. Astfel, „aminazina“, un preparat sovietic care are drept efect instalarea unei stări de excitație, se fixează pe elementele nervoase care elaborează și întrețin reflexele condiționate de apărare. Doze oricît de mari de aminazina, nu influențează deloc celelalte grupe de celule ale creierului.

Celulele nervoase nu sînt deloc deranjate în activitatea lor prin introducerea microelectrodului. Cît privește sensibilitatea pacientului, oricît ar părea de paradoxal, trebuie să știm că creierul nu doare, chiar cînd este tăiat.

Circulația cerebrală și undele radio

În sîrșit, o nouă metodă fizică pentru studiul creierului pusă la

punct de electrofiziologii sovietici, este folosirea undelor hertziene pentru diagnosticarea unor boli ale vaselor cerebrale. Pînă acum diagnosticul acestor boli se făcea pe baza măsurării tensiunii arteriale cu aparatul binecunoscut de toți bolnavii sau a cercetării fundului de ochi. Datele obținute prin aceste metode erau însă de multe ori insuficiente.

De curînd, oamenii de știință sovietici au elaborat o metodă de cercetare directă a circulației sîngelui din creier cu ajutorul undelor radio (hertziene). Trecînd prin creier, undele hertziene emise de un generator întîmpină rezistențe variate, care pot fi înregistrate grafic. Se obține astfel o diagramă care permite să se aprecieze starea vaselor mari și mici din creier.

Noua metodă a dus la importante concluzii practice. De pildă, s-a constatat că vechiul tratament cu băi de hidrogen sulfurat care se recomanda bolnavilor de hipertensiune arterială nu este eficient. Ameliorarea parțială produsă de aceste băi, ca urmare a lărgirii calibrului arterelor periferice, este însoțită de contractarea vaselor din creier care poate duce la accidente cerebrale.

Desigur, această enumerare a mijloacelor fizice de explorare a creierului nu este completă. De altfel, lista lor se îmbogățește de la o zi la alta, pe măsură ce se dezvoltă cunoștințele fiziologice, fizice și chimice. Astfel, începe a fi utilizată în neurologie o metodă care a mai fost folosită în alte domenii ale medicinei: izotopii radioactivi. Este vorba de substanțe care intervin în mod normal în transformările ce se petrec în organism. dar care au fost „marcate“ prin adăugarea unei particule radioactive. Prezența lor într-un punct oarecare al corpului, poate fi apoi descoperită cu ajutorul unui aparat special. Dacă se administrează cuiva fosfor, acest element se va fixa de preferință pe celulele nervoase. Datorită particulei radioactive, aparatul va preciza cantitatea de fosfor fixată în diverse puncte ale creierului. Or, anumite tumori au proprietatea de a reține o cantitate excesivă din acest element și astfel pot fi descoperite.

microscop

Autocamion fără arcuri

Deși mașina are o încărcătură de 4,5 tone caroseria se menține la aceeași înălțime. Camionul „K.A.Z.-605“ învinge cu ușurință denivelările, deși nu are nici un arc. Constructorii de mașini de la uzina de automobile din Kutalssi au folosit în locul arcurilor suspensia pneumatică. Aceasta din urmă este mult mai practică, deoarece menține o înălțime constantă a platformei deasupra pămîntului și este mai durabilă decît arcurile. În afară de asta, la fiecare mașină construită astfel se economisesc circa 260 kg de oțel pentru arcuri.

Izotopi prospectori

Un grup de cercetători sovietici a elaborat o nouă metodă de determinare a conturilor minereului și a conținutului acestuia cu ajutorul izotopilor radioactivi. Minerii obțin astfel datele necesare în numai cîteva minute, spre deosebire de trecut, cînd spre a dobîndi aceleași rezultate le trebuiau cîteva zile.

De patru ori mai ușor

Pe constructorii de utilaj minier îi preocupă în permanență găsirea de noi rezerve pentru economii de metal. În acest scop la uzina „Krasnii Okteabr“ din Kemerovo a fost elaborată o nouă armătură pentru care sînt folosite fiare subțiri (coarde). Prețul de cost al noii armături este de două ori mai mic iar consumul de metal scade de patru ori.

Instalație portativă de lipit mase plastice

O nouă instalație de lipit electric produse din peliculă de polietilenă construită la Leningrad unește capetele de lipit cu o viteză de 20 metri pe minut. Polietilena nu poate fi lipită cu ajutorul curenților de înaltă frecvență și de aceea s-a folosit un procedeu termic. Dispozitivul electronic cu care e înzestrată mașina asigură un regim de temperatură constant. Puterea instalației este foarte mică — numai 250 wați.

Filmul

Debutul lui Boria Barhatov, eroul din „Serioja“

Cea mai tinără vedetă a „Mosfilmului”, Boria Barhatov, micul erou al filmului „Serioja” (premiat recent la Karlovy Vary) a împlinit de curind șase ani. Boria locuiește într-o mică vilă de lângă Moscova, cu părinții și bunica. Tatăl lui Boria s-a întors nu de mult din India, unde a luat parte la construirea combinatului metalurgic de la Bhilai, iar mama, Antonina Aleksandrovna e chimist-tehnolog. Nu e deci de mirare că pe Boria îl pasionează încă de pe acum tehnica. Operatorul A. Nitocikin își amintește cu plăcere de prima întâlnire cu băiatul:

re a început să cerceteze cu luare aminte fiecare aparat, nemaicontenind cu întrebările. Apoi s-a împrietenit cu șoferii. Se instala în cabina automobilului și începea să manevreze butoanele și să învârtă volanul. Tinerii noștri regizori Danelia și Talankin l-au îndrumat cu un tact deosebit, astfel că pentru Boria, turnarea devenise un joc plăcut.

Intîmplările cele mai hazlii s-au petrecut totuși mai tîrziu. Împrietenindu-se mai mult cu el, membrii echipei de filmare au început să-l spună Borka. Se pare, însă, că acest diminutiv nu-i plă-

alt actor. S-a constatat atunci că băiatul știa pe de rost toate rolurile. Fără să știe, Boria Barhatov dăduse o lecție celor mari.

Ce face acum protagonistul filmului „Serioja”? Ca orice băiețel de vîrsta lui, profită din plin de bucuriile verii: se joacă, se scaldă în riu, pe malul cărui a descoperit o peșteră minusculă, culege ciuperci și fragi din pădure. În timpul „liber” meșteștește săgeți, cu vîrfuri metalice din cutii de conserve.

Proiecte de viitor? Boria e foarte solicitat de cineaștii leningrădeni, pentru o viitoare producție. Părinții lui nu s-au decis încă dacă trebuie sau nu să accepte. După cum se vede, nu e tocmai simplu să fii părintele unei vedete de cinema în vîrstă de șase ani!

După rolul Tatianei din „Evgheņi Oneghin”, actrița Ariadna Șenghelaia interpretează rolul titular din filmul „Evgheņie Grandet”, după Balzac

Boria, în primul lui rol

— Se prezentaseră vreo cinci sute de copii pentru rolul lui Serioja. Boria ne-a cucerit, însă, pe toți cu vîlcușia și inteligența lui. Cum s-a văzut pe platoul de filma-

cea de fel, așa încît într-o zi, strigat de cineva s-a întors și l-a corectat pe un ton serios:

— Nu Borka, ci Borenka. Nici eu nu vă spun Vasia, ci Vasili Ivanovici.

— Dar care-i numele tău după tată? a întrebat în glumă Vasili Ivanovici.

— Pavlovici!

De atunci, toată lumea nu-l mai spunea decît „Boris Pavlovici”.

Se știa că Boria are o memorie bună. Își cunoștea la perfecție rolul. Dar într-o zi, spre surprinderea tuturor, cînd unul din interpreți și-a uitat replica următoare, Boria, care urmărea atent filmarea, a început să-i șoptească. Lucrul s-a repetat și altădată cu un

Parada actorilor

A devenit o tradiție că în fiecare vară să se sărbătorească la Moscova „Ziua cinematografilor”. Anul acesta, serbarea consacrată artei cu cea mai mare popularitate în Uniunea Sovietică, s-a deschis cu o originală paradă a eroilor de film. O caravană de autoturisme, împodobite cu decoruri din filme, a pornit din piața Manejnaia îndreptîndu-se spre stadionul „Dinamo”, unde urma să se desfășoare serbarea. În primele mașini se aflau cineaștii din „vechea generație”, realizatorii interesanților producții cinematografice ale celor dintîi cincinale. Următoarele autoturisme purtau personajele filmelor premiate la festivalurile internaționale din ultimii ani. Printre ele se aflau Serghei Bondarciuk în travestiul lui Andrei Sokolov, avînd alături pe micuțul Boria Barhatov, interpretul lui Serioja, Tatiana Samoiloova, Elina Bistrițkaia ș.a. Paradei actorilor i-au urmat câteva demonstrații care au inițiat pe spectatori în tainele turnării și trucajelor. Echipa de filmare care realizează în prezent „Două vieți”, a filmat în fața numerosilor participanți la serbare o secvență în care apar actorii Lev Sverdlin, Nikolai Ribnikov și Vladimir Drujnikov. Marina Ladinina și Serghei Lukianov au jucat câteva scene din viitorul lor film „Se caută o comedie”. Spectatorii au făcut apoi cunoștință cu creatorii filmelor pentru copii.

Un film sovietic cu o protagonistă franceză

A acțiunea noului film al regizorilor Aleksandr Alov și Vladimir Naumov se petrece în ultimele zile ale războiului, pe teritoriul german. Armatele sovietice nimicesc cele din urmă cuiburi de rezistență ale fascismului. Într-un orașel de provincie, ostașii Armatei Roșii eliberează sute de deținuți închiși într-un lagăr de concentrare hitlerist. În lagăr se află oameni de diferite naționalități: englezi, americani, francezi, polonezi, cehi. Printre ei și Simone, o tinăra franțuzoică, eroina principală a filmului. Simone e o fețișcană îndrăzneală și vioaie, înrudită oarecum cu Gavroche — popularul personaj al „Mizerabililor” lui Victor Hugo. Deși războiul a rupt-o de familie și de patrie, deși i-a fost dat să îndure de la o vîrstă foarte fragedă cumplite lipsuri și suferințe, ea nu și-a pierdut încrederea în oameni, e întotdeauna gata să fie de folos celor din jur, să-i îmbărbăteze, să-i înveselească cu o glumă. Cînd, după eliberarea din lagăr, fostele deținute sînt solicitate de ostașii sovietici să îngrijească o femeie germană care aștepta un copil, Simone se oferă îndată să plece în căutarea unui adăpost. În îndepărtatul oraș german, Simone cunoaște pentru prima oară și sentimentul de dragoste, pe care i-l inspiră un tînăr ofițer sovietic. Rolul Simonei este interpretat chiar de o actriță franceză, Vera Boccadoro. De fapt, Vera nu e actriță de cinema ci balerină. E studentă în anul patru la facultatea de coregrafie a Institutului de teatru din Moscova. Dar e pasionată de arta cinematografică, și încă pe vremea cînd era elevă a jucat în cîteva filme turnate în studiourile pariziene. Tînăra actriță e foarte mulțumită de colaborarea cu regizorii Alov și Naumov, și lucrează cu plăcere la primul ei rol de protagonistă.

Turnarea filmului este avansată. Exterioarele au și fost filmate, iar în curînd echipa își va începe lucrul pe platourile „Mosfilm”-ului.

Pe urmele echipelor „Mosfilmului”

În momentul de față, 16 echipe de filmare ale studiourilor „Mosfilm” se află „pe teren”, în diferite puncte de pe teritoriul Uniunii Sovietice. Abia întors din satul siberian Șușenskoe, unde a turnat o parte din exteriorul filmului „Început de veac” închinat lui Lenin, regizorul A. Ribakov și grupul său de cineaști a pornit într-o nouă expediție la Leningrad, unde urmează să filmeze imagini... din vechiul Petersburg. Desigur, lucrul e destul de dificil, dar pictorul scenograf al filmului, S. Volkov, este un maestru în efectuarea transformărilor de decoruri.

În sud, în stepele din apropierea orașului Feodosia, lucrează o altă echipă a „Mosfilmului” la un film intitulat provizoriu „Dragostea lui Aleșkin”. Este lucrarea de diplomă a doi tineri absolvenți ai facultății de regie

a Institutului unional de cinematografie, G. Șciukin și S. Tumanov, și are la bază scenariul lui Boris Metalnikov, care descrie povestea unei mari iubiri. O poveste la fel de romantică va istorisi și filmul „Flamuri purpurii”, după romanul cu același titlu al lui A. Grin. Regizorul N. Ptuško și întreaga echipă a filmului se află acum în stațiunea Koktebeli din Crimeea, unde se desfășoară cea mai mare parte a turnărilor.

Într-un sat din regiunea Zakarpatie și-a instalat corturile echipa regizorului L. Saakov. Filmul la care lucrează se numește „Ultimele salve” și evocă lupta unui mic grup de artileriști sovietici care a respins eroic atacul unei unități hitleriste de tancuri.

Zilele acestea a părăsit Kievul un colectiv condus de regizoarea Iulia Solnșeva care a turnat în mai multe localități

ucrainene scenele de luptă ale filmului „Întîmplări din anii înflăcărați”, după scenariul lui A. Dovjenko. Din distribuție fac parte actorii Boris Andreev, Zinaida Kirienko, Vasili Merkuriev, Serghei Lukianov ș. a. Este primul film în care se folosește pelicula pe format lat.

Și echipa filmului „Lenin la Poronino” lipsește de mai multă vreme din pavilioanele studioului. Membrii ei sînt acum în tirgoșorul Poronino de la poalele munților Tatra, unde sînt reconstituite momente din activitatea lui Lenin în perioada petrecută în această localitate.

În curînd, activitatea „de vară” a echipelor „Mosfilmului” își va arăta roadele. În sălile de montaj ale studioului, miile de metri de peliculă filmată de ele vor da viață unor noi și interesante creații artistice.

Reflector

O săptămîină a filmului documentar italian, organizată de Ministerul Culturii al U.R.S.S. și de centrul cinematografic italian, a avut loc recent la cinematograful „Plamia” din Moscova. Au fost prezentate peste 30 de producții ale studiourilor italiene de filme documentare.

Locuitorii orașului siberian Habarovsk au hotărît să desființeze controlul biletelor la cinematografe. Acum, înainte de a intra în sala de vizionare, spectatorii depun biletele într-o cutie aflată în fața ușii.

„Furtuni de primăvară”, cea mai recentă producție a studiourilor „Belarusfilm” din Minsk, readuce laolaltă pe ecran grupul interpreților apreciatului film bielorus „Ceasul s-a oprit la miezul nopții”. Vom revedea așadar în acest film pe Rita Gladunko (care interpretează rolul principal — o fată bielorusă pe care războiul a purtat-o departe de patrie), pe Evghenia Koziriova, D. Orlov, N. Maltșevski.

Cineaștii amatori de la Combinatul de aglomerare a minereului din Sokolovsk-Sarbaisk turnează un documentar intitulat „Pășim spre comunism”. Filmul va ilustra bătălia pentru descoperirea și valorificarea bogățiilor subsolului din ținutul Kustanaï. Eroii filmului sînt membri ai brigăzilor de muncă comunistă, constructori, mineri, oameni de știință din ținutul Kustanaï.

O echipă de studenți ai Institutului unional de cinematografie din Moscova, condusă de regizorul Grigorii Roșal a terminat recent filmul „Brățara cu grădate”, după nouela lui A. Kuprin. Filmul este socotit de către cineaști ca una dintre cele mai izbutite creații studențești din ultimii ani.

O piscină uriașă

La Moscova, în preajma pieței Kropotkin a fost dată recent în folosință o piscină uriașă de opt metri adâncime, dotată cu trambuline, numeroase cabine, al căror acoperiș servește drept solarium, și

cîteva mii de arbori care au transformat această porțiune a capitalei sovietice într-o adevărată grădină.

Noua piscină, una din cele mai mari și moderne din lume, poate cuprinde 2.000 de inotători.

În munții Kirghiziei

În munții Baubașat din sudul Kirghiziei, urmează să fie amenajată cea mai „înaltă” stațiune din lume pentru studierea electricității atmosferice.

Munții Baubașat se află în Asia Centrală, regiune cunoscută prin intensitatea furtunilor. Datorită poziției sale geografice, stațiunea va putea înregistra nu numai furtunile care se dezlănțuie pe culmile Ferganei, ci și deplasarea acestora spre valea cu același nume și regiunile din preajma Tian-Șan-ului central.

O nouă uzină plutitoare

Din apele Balticeei va porni în curând spre Antarctica o nouă uzină plutitoare destina-

tă vânătorii și prelucrării produselor furnizate de balene. Nava, care poartă numele lui Iuri Dolgoruki, fondatorul orașului Moscova, are un deplasament de 40.000 de tone, o viteză superioară navei „Ucraina sovietică” și un echipament tehnic dintre cele mai perfecționate, între care și un atelier special pentru fabricarea vitaminei A.

În călătoria lui, „Iuri Dolgoruki” va fi însoțit de 14 baleniere rapide, a căror construcție e pe cale de a fi terminată.

Viitorul Leningradului

În cursul viitorilor 20-25 de ani, suprafața Leningradului va spori cu aproape 170 la sută.

Construcția noilor locuințe va fi dirijată în deosebi spre periferie, iar întreg orașul va fi înconjurat de o centură de verdețuri a cărei lățime va varia între 10-15 kilometri. În această centură vor fi înglobate și orașele-satelit Pușkin, Pavlovsk, Petrodvoreț, Lomonosov ș.a.

Paralel cu aceste lucrări vor fi extinse și liniile de metrou, iar între oraș și zonele de odihnă vor fi organizate mijloace de transport aeriene.

Punerea în practică a acestui grandios proiect a și început, așa că pînă la sfîrșitul septenalului aproximativ un milion de leningrădeni vor primi locuințe noi.

Pe culmile Elbrusului

Luna trecută, 1440 de alpiști printre care se aflau mulți muncitori, colhoznic, studenți și funcționari sovietici au escaladat povârnișurile Elbrusului, cel mai înalt munte din Europa (5633 m.).

Participanții la îndrăzneța ascensiune, organizată în cinstea celei de a 40-a aniversări de la instaurarea puterii sovietice în Republica autonomă Kabardino-Balkar, s-au reîntors la punctul de plecare fără să fi suferit cel mai mic accident.

O lucrare gigantică:

Electrificarea Transsiberianului

Un tren expres părăsește Moscova. În întîmpinarea locomotivei aleargă șine argintii, deasupra cărora se întind fire electrice. Iar expresul gonește spre îndepărtatul lac Baikal, lăsînd rînd pe rînd în urmă Reazanul, Kuibișevul, Ufa, Celeabinskul... Pe toată lungimea traseului firele de deasupra șinelor alimentează cu curent electric locomotive puternice.

Transsiberianul, cea mai lungă cale ferată din lume, a fost electrificat pe o distanță de peste 4.000 de kilometri. Locomotivele cu aburi părăsesc linia, lăsînd locul tehnicii noi.

În cursul acestui an a fost terminată electrificarea pe o porțiune de 348 km. cuprinsă între Sasovo și Inza. Curentul electric alimentează și locomotivele de pe distanța Moscova-Kuibișev. Înainte acest drum era parcurs de trenurile accelerate în 24 de ore, astăzi e străbătut în numai 16 ore.

Paralel cu electrificarea, feroviarul aduc liniilor și alte îmbunătățiri. De pildă, pe magistrala Kuibișev garniturile vor circula cu o singură locomotivă. Ceea ce face să se reducă și numărul depourtilor. Economia anuală obținută de pe urma acestor transformări se ridică la 70 milioane de ruble.

Porțiunea de cale ferată dintre Mariinsk și Bogotol, numărînd 128 km, n-a fost încă electrificată. Dar și aici se lucrează intens. Montatorii și electricienii lucrează cu multă însuflețire. Curînd, curentul electric va ajunge și în această regiune.

În parcul de cultură și odihnă „Maxim Gorki” din Moscova și-a inaugurat recent spectacolele primul teatru de muzic-hall din capitala sovietică. Spectacolul, intitulat „Cînd se aprind stelele”, cuprinde numere de estradă și de circ, balet clasic, momente satirice și de pantomimă, muzică ușoară ș. a.

105.000 noi magazine

Conform unei recente hotărîri a C. C. al P.C.U.S. și a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. cu privire la dezvoltarea comerțului, în Uniunea Sovietică vor fi deschise pînă la sfîrșitul septenalului 105 000 noi magazine, urmînd ca volumul comerțului cu amănuntul să crească cu 62 la sută.

Între anii 1961 și 1965 în construcția întreprinderilor de comerț cu amănuntul și de alimentație publică, a antrepozitelor și a frigorigerelor vor fi investite 17.300 milioane de ruble. În marile orașe vor fi construite centre comerciale cu ansambluri de magazine, întreprinderi de alimentație publică și ateliere pentru servicii curente, care să asigure populației un maximum de confort.

La buna gospodărire a acestor întreprinderi comerciale vor participa mase din cele mai largi: muncitori și funcționari, colhoznic și gospodine etc.

Sînt lăcătuș...

Sînt lăcătuș asamblator la uzina din Briansk, a cărei producție se bucură de apreciere nu numai în țara noastră ci și peste hotare. Brigada noastră luptă pentru obținerea titlului de brigadă de muncă comunistă. Sînt un filatelist pasional, de aceea aș dori să fac schimb de mărci cu un colecționar din România.

LEONID VIUNOV
Briansk — 21, ul. Micu-rina 19

Îmi place șahul și filatelia

Urmez cursurile facultății de istorie. Îmi place șahul și filatelia. As dori să corespondez cu tineri din România.

NIKOLAI PECIKIN
Rostov — 14, ul. Poliu-naia 6

Doresc să corespondez cu un tînăr

Am 20 de ani și lucrez pe șantierul unei fabrici de ciment. În același timp urmez prin corespondență cursurile unui institut tehnic. As vrea să corespondez cu un tînăr din România.

IURI MATVEEV
Saratovskaia obl., Volek 10, I-ii Kolhoznic per. 27

Mă pasionează geografia

Sînt student la universitatea din Tomsk. Mă pasionează geografia, fac sport și colecționez mărci și cărți poștale ilustrate. As vrea să port corespondență cu studenți din România.

IVAN INDRILIONIZ
Tomsk, Gosuniversitet

Sînt bibliotecară

Sînt bibliotecară la o rașinărie din orașul Novokuibișevsk. Doresc să port corespondență cu o colegă sau un învățător din România.

RIMMA KARASTELINA
Kuibișevskaia obl., Novokuibișevsk, ul. Mironova 14 A, kv. 40.

Cu prilejul celei de a 16-a aniversări a eliberării Patriei de sub jugul fascist, de la 19-25 august la cinematograful „Republica”

SĂPTĂMÎNA FILMULUI ROMÎNESC

VINERI 19

Pagini de vitejie

Complectare:

Cetăți ale industriei socialiste

SÎMBĂTĂ 20

Alo? Ați greșit numărul!...

Complectare:

Album de artă

LUMINICĂ 21

Secretul cifrului

Complectare:

Scurtă istorie

LUNI 22

Furtuna

Complectare:

Homo Sapiens

MĂRȚI 23

Valurile Dunării

Complectare:

Șapte arte

MIERCURI 24

Alarmă în munți

Complectare:

Petrolache Făt Frumos

JOI 25

Telegrame

Complectare:

Omagiu

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Orașul din mijlocul mării

V-aș ruga să-mi dați, prin intermediul revistei dvs., câteva amănunte despre Neftianie Kamni, originalul oraș al petrolului, despre care am auzit că-i construit în largul mării Caspice — ne scrie tov. Ovidiu Roșianu, inginer din București.

Primele turle de sonde au răsărit din valurile cenusii ale mării Caspice abia acum opt ani. Prospectiunile geologice arătasera că subsolul Caspicei e foarte bogat în petrol. Cu toate greutățile întâmpinate savanții, inginerii și tehnicienii sovietici au reușit totuși să extragă această imensă bogăție, pentru a ne exprima astfel, chiar din apele mării. În jurul primelor sonde ale acestei originale exploatare petrolifere au apărut, în scurt timp, alte și alte sonde, care astăzi împinzesc marea până aproape de orizont. Ceea ce uimește însă călătorul străin de aceste locuri nu sînt atît turlele răsărite parca din adîncurile mării, cît orașul petroliştilor — Neftianie Kamni — pe care aceștia l-au construit pe piloți metalici. Acum patru ani, originalul oraș, înflorit și el parca din spuma valurilor Caspice, a fost legat de peninsula Apșeron, cunoscuta regiune petroliferă, printr-o șosea lungă de 40 de kilometri, construită de asemeni pe piloți.

Pentru uzul locuitorilor din Neftianie Kamni au fost construite, în afara caselor de locuit, străzi largi, o casă de cultură, un teren de volei care în Uniunea Sovietică, în mijlocul mării ca și pe uscat, pare să fie sportul preferat al tineretului, ba chiar și un mic scuar, loc de odihnă preferat mai ales de cei vîrstnici.

Și acum, câteva cuvinte despre activitatea petroliştilor care, desigur, date fiind condițiile deosebite în care lucrează, vă face să vă puneți unele întrebări. La Neftianie Kamni petrolul este extras cu ajutorul unor puternice instalații de foraj alimentate cu electricitate de centrala cu turbine cu aburi a orașului, acționată la rîndul ei de gazele naturale care ajung din colectoare la căldări prin conducte submarine.

Neftianie Kamni, orașul ridicat din ingentozitatea petroliştilor sovietici în largul mării pentru a putea da țării mai mult petrol, este unica așezare de acest fel de pe glob.

Prin Moscova

ORIZONTAL: 1) Magazin universal din Moscova — Ziar care apare la Moscova — Indemnatici. 2) Autorul romanului „De partea de Moscova” — Spre ea se îndreaptă gîndurile întregii omeniri muncitoare. 3) Roza Ivanov — Trup — Cetate legendară. 4) Autorul basmului „Floarea de piatră” — Împărat roman. 5) Cel de Kașmir e renumit — Hotar natural între U.R.S.S. și R.P.R. — Constantin Timofeev. 6) A dormita — Mijloc de locomotie subteran în capitala sovietică (pl.). 7) Riu în Kenya — Vestit savant sovietic, profesor la Universitatea din Moscova — Oraș în Egipt. 8) Universitate din Moscova, cea mai mare din cele 18 instituții de învățămînt superior ale capitalei și din cele 800 din întreaga țară. — Roman de M. Gorki. 9) Ilușin pe avion — Nuvelă de Turgheniev în care autorul descrie viața moscovită — Personaj în frunzeasca Chirșei lui Alesandru. 10) Așezare omească — Operație de rupere a florilor, care urmărește înmulțirea tuberculilor, frunzelor etc. 11) Marea sovietică de automobil — Gară din Moscova — Diminutiv feminin. 12) Cei creați de Fadeev în „Tîrîna Gardă” sînt adevărați... — Autorul romanului „Greșala lui Honoré de Balzac” sau „Armele sînt noi”.

VERTICAL: 1) În Moscova sînt 9 la număr — Teatru din Moscova înființat în 1824. 2) Oraș japonez — Una din stațiile metroului din Moscova — Ochi de lanț. 3) Miliampere — Port la Marea Neagră, capitala Republicii Autonome Adjare — Localitate în Boemia. 4) A expune —

Moscova, de exemplu (pl) 5) Tudor Vladimirescu — Personaj din romanul „Frații Jderi” de M. Sadoveanu. 6) Cel rusesc e cel mai vestit — De o arhitectură remarcabilă, sînt mîndria capitalei sovietice. 7) Fizician rus, care a studiat magnetismul terestru — Moskvici, Pobeda, etc. 8) Alean — Platformă amenajată în fața unei gări — Gram. 9) Parcul V. I. Lenin din Moscova — Cei din rasa Prjevalski sînt renumiți. 10) Bold — Spaski de exemplu — Notă muzicală. 11) Scuar așat în fața Kremlinului, dincolo de riu Moscova — Rocă sedimentară. 12) Martos, creatorul statuii „Minin și Pojarski” din Piața Roșie — Cinematograf din Moscova. 13) A spîla (pop.) — Cel mai impunător și mai frumos edificiu din capitala Uniunii Sovietice. 14) „Teatru de...” din Moscova pe scena căruia s-a jucat omedia românească „O noapte furtunoasă” — „Turnul...” piesă de muzeu din curtea Kremlinului.

Cuvinte rare: Lais, Aku, Der

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													

CURIOZITĂȚI

Canarii... coriști

La prima vedere s-ar părea că omul din fotografie, îmbrăcat în bluză ucraineană, (se numește Vladimir Recinikov și este de loc din Harkov) își aprinde o țigară. În realitate Recinikov face o operație cu mult mai complicată: dă lecții de canto folosindu-se de un fel de fluiet pe care l-a confecționat singur. Vladimir Recinikov și-a recrutat elevii din... crînguri și păduri. Cei 140 de canari pe care-i adăpostește originalul colecționar în locuința lui s-au dovedit atît de receptivi la educația muzicală făcută după toate regulile științifice, încît alcătuiesc azi un cor ce, pare-se, zdruncină serios autoritatea în materie a privighetorilor și ciocîrlilor și poate înfrunta oricînd concurenți oricît de pregătiti.

POȘTA REDACȚIEI

E. BOCANICI — Timișoara: Scrieți Angelei Moldovan pe următoarea adresă: str. Iulius Fucik nr. 1, raionul 1 Mai, București.

IULIA DABELEA — Tg. Jiu: 1) Actorul Lazăr Vrabie scrieți-i la Teatrul Municipal b-dul Șchitu Măgureanu nr. 1, București 2) Irina Petrescu turnează într-un nou film, intitulat „Nu vreau să mă însor”. Îi puteți scrie la studioul cinematografic de la Buftea. 3) Interpretul lui Mark din „Zboară cocorii” este actorul A. Șvorin. Scrieți-i la studioul cinematografic „Mosfilm”, Moscova.

VERONICA MASARU — Sibiu: 1) La Moscova se află marile studouri cinematografice „Mosfilm” și „Maxim Gorki”, iar la Leningrad, studiourile „Lenfilm”. În R.S.S. Ucraineană sînt două studouri, la Kiev și Odesa. De asemeni, există cite un studio cinematografic (ne referim numai la studiourile de filme artistice), în fiecare capi-

tală a celorlalte republici unionale. 2) Adresați-vă actorului Oleg Strijenov la „Dom kino” (Casa cinematografiei) ulița Voroskovo nr. 33, Moskva G-69. 3) Desigur, mai mulți tineri romîni, absolvenți ai școlilor medii, studiază la Institutul unional de cinematografie din Moscova. 4) Există o școală specială de coregrafie, echivalentă școlii medii, dar elevii ei își încep studiile la vîrsta de 9 ani. Ați putea să urmați cursurile secției de coregrafie a unei școli de artă populară. Și în orașul dv. există, probabil, o asemenea școală.

IONEL BALACI — Petrila: Nu avem posibilitatea să vă traducem textul cîntecelor. Partiturile unora dintre ele au fost însă editate și în Uniunea Sovietică (deci și textul e tradus în limba rusă).

Varia

Taina documentelor parte

Savanții sovietici au reușit să descifreze recent 2.400 de documente parte, îmbogățind astfel orientalistica cu noi și valoroase date privind Parția, puternic stat antic situat între marea Caspică și golful Bengal.

Istoria parților e prea puțin cunoscută și multe aspecte din viața acestui popor au rămas pînă în ziua de azi învăluite în mister. Așa încît descoperirea făcută lîngă Așhabad în urma unor săpături arheologice, a 2.400 de documente parte n-a putut decît să-l bucure pe savanți.

Pe plăcile de argilă dezgropate se aflau inscripții bizare, scrise într-o limbă necunoscută, cu vopsea neagră care, în ciuda celor 2.000 de ani petrecuți sub pămînt, continuă să fie vizibilă.

Descifrarea documentelor, care a cerut mai mulți ani de muncă asiduă, a stabilit că acestea erau scrise în limba partă, dar cu caractere armene.

Ce reprezintă, în fond, aceste documente?

Cea mai mare parte au aparținut arhivei tezaurului regilor parții, și erau un fel de inventar al produselor livrate drept impozit tezaurului. Alături de produsul predat, plăcile consemnează numele predătorului și al primitorului, titlul acestora și data achitării impozitului.

Se pune însă, întrebarea: de ce au fost descoperite tocmai în Turkmenia? Pentru că, în urmă cu 2.000 de ani, la 30 de kilometri de Așhabad se afla reședința regilor parții, străvechea Nissa.

Documentele parte descifrate vor fi publicate de Academia de Științe a U.R.S.S., așa încît în curînd vor fi la îndemîna orientaliștilor din întreaga lume.

Muntele Tatiana

De multe ori, cercetînd harta, îți pui fără de voie întrebarea: de ce cutare ori cutare oraș sau curs de apă a fost botezat așa și nu altfel? Pînă la urmă, dacă dai dovadă de perseverență, nu se poate să nu ajungi la originea numelui de care, deseori, e legată o istorie interesantă.

În 1954, pe harta regiunii Baikal a apărut un nume nou: „Zăcămintul de fier Tatiana”. De ce tocmai „Tatiana”?

Muntele însemnat astfel conține uriașe cantități de fier (aproximativ 25.000.000 de tone) și poartă numele unei ștrengărițe, Tatiana Kravciuk, fiica geologului Vitold Kravciuk și a geodezei Anna Romanova.

În ziua memorabilă în care în taigă au răsunat uralele geologilor care descoperiseră comoara subterană, Tatiana împlinea tocmai doi ani. Așa încît conducătorul expediției a propus geologilor ca bogatul zăcămint să fie botezat cu numele fetei, favorita lor.

Asta-i povestea care însoțește numele muntelui. De atunci s-au scurs mai bine de șase ani. Pentru baza de minereu de fier de la Angaro-Ilim planul septenal a prevăzut crearea unui nou centru metalurgic al Siberiei răsăritene.

Plante veșnic vii

Iată două ramuri de mesteacăn din regiunea Moscovei. Una e neagră, calcinată, parca, secătuită de sevă. A distrus-o gerul. Cealaltă, însă, cu frunze verzi, parca nici n-ar fi îndurată, timp de cîteva ore, temperatura de —253°. Cum e cu puțință o asemenea... minune?

Secretul poate fi descifrat la stațiunea de climă artificială de pe lîngă Institutul de fiziologie a plantelor din Moscova. Într-adevăr, în acest cîndat „laborator al timpului”, clima necesară experiențelor e produsă după voie. Aici, pentru prima oară în lume, savanții întreprind experiențe nu numai la temperaturile joase existente pe Pămînt, ci și la temperaturi pe care natura nu le-a cunoscut încă. Ei studiază rezistența arborilor la diverse temperaturi, iar cele două ramuri de mesteacăn care ne-au uimit atîta nu sînt altceva decît „produse” directe ale laboratorului.

Primele încercări de acclimatizare a plantelor la frig sînt, după cum se vede, promițătoare. Așa încît, într-un viitor apropiat, plantațiile nu numai că nu vor mai avea să se teamă de ger, dar vor putea fi extinse departe spre nord, în regiuni cu climat aspru, în care astăzi vegetația n-ar putea supraviețui.

Cunoscuți și stimați în toată lumea

Sărbătorim împlinirea a 16 ani de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascismului. Spre orice domeniu de activitate ne-am îndreptat privirile, spre industrie, agricultură, artă, literatură, condiții generale de trai, o profundă deosebire se conturează între situația de ieri și cea de astăzi. Eram o țară agrară înapoiată, exploatată singeros de burghezia și moșierimea locală și de imperialismul străini. Astăzi sintem o țară care a înlăturat jugul exploatării capitaliste interne și externe, care pășește viguros pe calea progresului economic și social, în care a fost creată baza economică a socialismului.

Schimbări profunde s-au petrecut și în situația internațională a țării noastre. Să aruncăm o privire în trecut.

Era o vreme când țara noastră nu reprezenta în ochii bancherilor, fabricanților și politicienilor din Apus decât o semicolonie cu privilegii pitorești și cu uriașe bogății naturale. Trusturile străine „Royal Dutch Shell”, „Standard Oil”, concernea de armament Skoda, Schneider-Creuzot, I. G. Farbenindustrie și multe altele, care storceau profituri uriașe de pe urma exploatării muncitorilor și țăranilor romini, hotărâu și politica internă și externă a României.

În același timp, trusturile străine foloseau țara noastră ca un avanpost al planurilor lor războinice în această parte a Europei. Imprejurare care ducea la izolarea internațională a României, la crearea unei situații încordate la hotarele țării.

Astăzi poporul român, liber și stăpîn pe destinele sale, joacă un rol tot mai activ în viața internațională. Prestigiul țării a crescut considerabil. Țara noastră nu numai că nu este izolată ca în trecut, dar are în prezent prieteni mulți, chiar și acolo unde altădată aproape nu se știa de existența ei. Numărul statelor cu care Republica Populară Română întreține relații diplomatice a crescut de la 25 în 1949, la 44 în 1960. „România populară”, scrie ziarul finlandez „Kansan Uutiset” s-a transformat în acești ani într-o țară puternică, țară al cărei loc în comunitatea țărilor socialiste și pe arena mondială crește necontenit.”

Marile succese obținute de R.P. Română în dezvoltarea economiei naționale pe o linie mereu ascendentă stîrnesc admirație în întreaga lume. „Progresele industriale ale R.P. Române sînt remarcabile”, a declarat Keshava Deva Malaviya, ministrul Petrolului și Minelor din India. — Țări ca India, care nu sînt foarte avansate din punct de vedere tehnic au mult de învățat de la România. Dar credem că și țări care sînt dezvoltate din punct de vedere industrial ar putea să vină să facă un schimb de experiență folositor. Guvernul român dăpune mari strădanii ca România să fie una din țările avansate din punct de vedere industrial”. La rîndul său, ziarul brazilian „Correio de Manhã” scria: „Brazilia ar trebui să urmeze exemplul României care dintr-o țară înapoiată cu o economie agrară se transformă într-o țară industrială avansată”.

Alături de celelalte țări ale lagărului socialist, în frunte cu Uniunea Sovietică, împreună cu toate statele iubitoare de pace, Republica Populară Română promovează o politică consecventă de apărare a păcii, politică bazată pe principiile coexistenței pașnice care își croiesc în prezent drum în lumea întreagă.

Cuvîntul R. P. Romîne se face puternic auzit

Sînt cunoscute lumii întregi și deosebit de apreciate, în special în țările din imediata apropiere a țării noastre, propunerile făcute de guvernul R.P. Romîne în vederea îmbunătățirii și dezvoltării relațiilor dintre statele balcanice, a întăririi prieteniei dintre popoarele acestor țări și conviețuirii pașnice. Traducerea lor în viață și în special încheierea unui tratat de înțelegere și securitate colectivă între țările regiunii balcanice, a cărui principală prevedere ar trebui să fie angajamentul părților contractante de a nu admite stocarea de armament atomic nuclear sau instalarea de rampe pentru lansarea de

rachete și proiectile teleghidate pe teritoriul lor, ar transforma Peninsula Balcanică într-o zonă a păcii și înțelegerii între popoare. Subliniind importanța și actualitatea propunerilor prezentate de tov. Chivu Stoica, președintele Consiliului de Miniștri al R.P. Romîne, președintele mișcării pentru înțelegerea balcanică din Grecia, Stamatis Merkuris, deputat, fost ministru, a declarat: „Popoarele balcanice trebuie să fie recunoscătoare guvernului și poporului român pentru această importantă inițiativă”.

Cu deosebită vigoare au sprijinit guvernul Republicii Populare Romîne și reprezentanții săi în diferite organisme internaționale propunerile constructive cu privire la asigurarea securității colective europene, rezolvarea problemei germane, dezarmarea generală și totală, interzicerea experiențelor cu armele nucleare etc. „Guvernul român, a declarat David A. Morse, director general al Biroului Internațional al Muncii — se străduiește să-și aducă contribuția la găsirea unei baze trinitice pentru pacea mondială, în așa fel încît resursele să fie folosite într-o tot mai largă măsură pentru îmbunătățirea situației oamenilor.”

In țara noastră învață mulți studenți străini. În fotografie: Studentul Pranab K. Sarkar (India), de la Institutul de petrol și gaze din București.

Ca o apreciere a rolului crescînd pe care țara noastră îl joacă în lume, ea a fost chemată să-și aducă contribuția la rezolvarea unor probleme de cea mai mare însemnătate internațională. Astfel, reprezentanții R.P. Romîne au făcut parte din comitetul celor zece state pentru dezarmare, au participat la conferința experților în problema detectării experiențelor nucleare și la aceea a preîntîmpinării unui atac prin surprînderă. Țara noastră face de asemenea parte din comitetul celor 24 de țări desemnate de Adunarea Generală a O.N.U. pentru studierea folosirii spațiului cosmic în scopuri pașnice.

Membră a Organizației Națiunilor Unite, R.P. Romînă a avut numeroase inițiative inspirate de politica de pace promovată de statul român. Alegerea ca vicepreședinte al Adunării Generale a O.N.U. a conducătorului delegației

noastre a marcat aprecierea de care se bucură activitatea R.P. Romîne în acest for internațional.

Inițiative care deschid noi orizonturi pentru țările slab dezvoltate

Țara noastră, țară cu bogate resurse petrolifere și care și-a creat o industrie proprie de utilaj petrolifer militează activ pentru a ajuta și alte state, în special cele slab dezvoltate, să-și extindă propria lor industrie petroliferă. Un proiect de rezoluție al delegației romîne, prezentat împreună cu Uruguayul, Cehoslovacia și Albania, a cerut să se includă problema valorificării resurselor petrolifere în programul de activitate al O.N.U. privitor la ajutorarea țărilor slab dezvoltate. Rezoluția a întrunit votul unanim al Adunării Generale, ceea ce a constituit un important succes al diplomației țării noastre. Referindu-se la aceasta, ziarul columbian „Il Tempo” scria: „Pentru țările slab dezvoltate producătoare de petrol, rezoluția Romîniei prezintă ceva nou, în sensul că va permite acestor țări să amelioreze condițiile exploatării și vânzării aurului negru pe piața internațională. Aceasta pune țările Americii Latine într-o poziție mai avantajoasă și mai adecvată care ar pu-

cunoscuții enciclopedii franceze „Larousse” prezenta România ca o țară „eminentamente agrară și crescătoare de animale”. Activitatea industriei romînești, menționa în continuare enciclopedia, este limitată în general la exploatarea petrolului și a sării. Din punct de vedere comercial, principalele articole de export ale Romîniei — arăta aceeași enciclopedie — sînt cerealele și produsele lor, petrolul, lemnul și animalele vii. Această caracterizare oglindea structura tipic semicolonială a economiei și a comerțului exterior al Romîniei burghezo-moșierești.

În prezent țara noastră face comerț cu peste 70 de țări, față de 29 în 1950. Ea oferă pentru export o importantă gamă de produse industriale.

Inscripția „Fabricat în R.P.R.” poate fi întîlnită astăzi în țări de pe toate continentele.

„Calitatea mașinilor și utilajului fabricat în România a adus acesteia o bună reputație dîncolo de frontierele țării”, scrie revista franceză „Génie Civil”, iar revista elvețiană „Die Weltwoche” comentează: „Cine ar fi crezut că romînii vor fi într-o bună zi în stare să fabrice rulmenți? Și totuși, recent ei au început să exporte cantități destul de considerabile de rulmenți. Altădată această țară era nevoită să importe din străinătate orice urfealtă pentru forarea petrolului. Astăzi producția romînească nu numai că asigură nevoile proprii ci aprovizionează India, China, Argentina și Franța. În felul acesta industria romînească se anunță la cuvînt pe piața mondială”.

Arta și cultura romînească cunoscute în lume

În trecut România era foarte puțin cunoscută în ceea ce privește producția ei științifică, literară, artistică. Nu întîmplător străinii confundau adesea Bucureștiul cu Sofia sau Budapesta. Astăzi valorile noastre culturale, artistice, sportive se afirmă tot mai mult peste hotare ca o expresie a avîntului cultural deosebit pe care poporul nostru îl cunoaște în anii puterii populare. Teatrul Național „I.L. Caragiale” a înregistrat mari succese la Paris, Veneția și Moscova. Muzicienii romîni de vază, ca George Georgescu, Ion Voicu și mulți alții sînt aplaudați frenetic la Londra, Moscova, Roma și Atena. Tinerii noștri soliști au primit numeroase premii la concursurile internaționale de interpretare muzicală de la Praga, Varșovia, Moscova, Geneva, Verviers, Toulouse. Ansamblurile romînești de cîntece și dansuri au stîrnit entuziasmul spectatorilor din Franța, Anglia, Uniunea Sovietică, India, Birmania, Ceylon etc. Filmele romînești de desene animate au primit Premiul de aur al festivalului de la Cannes, Marele premiu al festivalului de la Tours, Marele premiu al festivalului de la Karlovy-Vary. Operele pictorilor romîni au fost apreciate cu deosebită căldură la Expoziția internațională de la Moscova, la bienalele de la Veneția etc. Pe piepturile sportivilor romîni strălucesc nenumărate medalii de aur decernate cu prilejul celor mai importante competiții internaționale. În cursul acestui an, ca și în anii precedenți, țara noastră a participat la sute de conferințe internaționale economice, culturale, sociale în diferite țări din Europa, Asia, America de Sud și S.U.A. Medicina romînească este mult apreciată peste hotarele țării noastre. Oamenii de știință romîni ca acad. Iorgu Iordan, dr. Alex. Rădulescu, Alexandru Myller, Arthur Kreindler și alții au fost aleși membri de onoare ai unor academii sau societăți științifice de peste hotare.

An de an țara noastră devine astfel tot mai cunoscută și mai stimată în lumea întreagă. Ea își cîștigă un prestigiu internațional sporit, pe măsura importante contribuții pe care o aduce la cauza apropiierii între popoare, a colaborării internaționale, a consolidării păcii.

I. Manea